

ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΜΥΝΑΣ

**ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ αρ. ΥΠΑΜ/01/2024**

27 Μαρτίου 2024

ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΜΥΝΑΣ

Η φωτογραφία του εξωφύλλου παραχωρήθηκε από το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Φρουράς.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Σύνοψη	1
2. Εισαγωγή	4
3. Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία	7
3.1 Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή.....	7
3.2 Σκοπός του ελέγχου.....	8
3.3 Μεθοδολογία.....	8
3.4 Κριτήρια ελέγχου	10
4. Σύνοψη αποτελεσμάτων του έτους 2022	12
4.1 Οικονομικά αποτελέσματα έτους και υλοποίηση Προϋπολογισμού	12
4.2 Εισπρακτέα ποσά, υποχρεώσεις και εκκρεμή ωφελήματα	13
4.3 Προσωπικό που υπηρετεί στο Υπουργείο	13
4.4 Μηχανοκίνητα οχήματα.....	14
4.5 Ενοικιαζόμενα υποστατικά ή άλλοι χώροι	14
5. Ευρήματα από τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της Δημοκρατίας και συστάσεις	16
5.1 Προϋπολογισμός Εθνικής Φρουράς	16
5.2 Μητρώα περιουσιακών στοιχείων.....	17
5.3 Λογαριασμός Προκαταβολών Εθνικής Φρουράς «Ακάλυπτες Επιταγές»	17
5.4 Παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στην ΕΦ.....	18
5.5 Απώλεια εντύπων είσπραξης ΓΛ 23.	20
5.6 Χρηματοοικονομική Διαχείριση στο Δημόσιο Τομέα – Κατάσταση Μητρώων/Εντύπων και Ελέγχων.....	20
5.7 «Μηνιαίο Κοστολόγιο Οχήματος/Μηχανήματος» - Έντυπο GEN 52.....	21
5.8 Καταβολή πρόσθετου ποσού σε Συμβασιούχους Υπαξιωματικούς (ΣΥΠ) κατά την αφυπηρέτησή τους ...	22
5.9 Καταβολή ειδικού μηνιαίου επιδόματος	23
5.10 Διαδικασία παραλαβής και πληρωμής τιμολογίων	24
6. Ευρήματα ελέγχου συμμόρφωσης και συστάσεις.....	25
6.1 Έλεγχος διαχειρίσεων Μονάδων – Ανεξάρτητων Υπομονάδων της ΕΦ	25
6.2 Αιφνίδιος έλεγχος του κυλικείου ΥΠΑΜ – ΓΕΕΦ.....	29
6.3 Διερευνήσεις καταγγελιών	34
7. Γενικά συμπεράσματα.....	42
8. Γενικές συστάσεις.....	43

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΑΑΔΣ	Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων
ΑΟΕΦ	Αριθμός Ονομαστικού Εθνικής Φρουράς
ΑΤΗΚ	Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου
ΓΕΕΦ	Γενικό Επιτελείο Εθνικής Φρουράς
ΓΛ	Γενικό Λογιστήριο
ΔΙΕΛ	Διεύθυνση Ελεγκτικού
ΔΛΟ	Δημοσιονομική και Λογιστική Οδηγία
ΕΠΥΠΑΜ	Επιτελείο Υπουργού Άμυνας
ΕΦ	Εθνική Φρουρά
ΗΜΥ	Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών
ΚΑ	Κανονισμοί Αποθηκών
ΚΔ	Κυπριακή Δημοκρατία
ΚΕΝ	Κέντρο Εκπαίδευσης Νεοσυλλέκτων
ΚΣΕΔ	Κέντρο Συντονισμού Έρευνας και Διάσωσης
ΚΥΠ	Κυπριακή Υπηρεσία Πληροφοριών
ΚΥΠΣΕΑ	Κεντρική Υπηρεσία Σχεδίασης Εκτάκτων Αναγκών
ΚΨΜ	Κέντρο Ψυχαγωγίας Μονάδας
ΛΕΦ	Λέσχη Εθνικής Φρουράς
ΜΕΕ	Μικτή Εργατική Επιτροπή
ΠαΔ	Πάγια Διαταγή
Π/Υ	Προϋπολογισμός
ΠΟΥ	Πίνακας Οργανώσεως και Υλικού
ΣΥΟΠ	Συμβασιούχοι Οπλίτες
ΣΥΠ	Συμβασιούχος Υπαξιωματικός
ΥΠΑΜ	Υπουργείο Άμυνας
ΥΣ	Υπουργικό Συμβούλιο
ΩΚΠ	Ωρομίσθιο Κυβερνητικό Προσωπικό
FIMAS	Σύστημα Διοικητικής και Οικονομικής Πληροφόρησης του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας

Ευθύνη Ελεγκτικής Υπηρεσίας και διαφύλαξη της ανεξαρτησίας της

Οι Ειδικές Εκθέσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων που αυτή διενεργεί επί των πολιτικών (policies) και προγραμμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας ή άλλων ελεγχόμενων οργανισμών ή επί θεμάτων που αφορούν στον Προϋπολογισμό τους ή συγκεκριμένους τομείς αυτού, ή τα αποτελέσματα ελέγχων ιδιωτών ελεγκτών στους οποίους η Ελεγκτική Υπηρεσία έχει αναθέσει τον έλεγχο λογαριασμών οποιουδήποτε ελεγχόμενου υπ' αυτής οργανισμού, δυνάμει του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμου (Ν.113(Ι)/2002). Η Ελεγκτική Υπηρεσία επιλέγει και σχεδιάζει τις εν λόγω ελεγκτικές δραστηριότητες κατά τρόπον ώστε αυτές να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του δημόσιου συμφέροντος.

Η εκ μέρους της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παράθεση ευρημάτων ελέγχου γίνεται στη βάση όσων στοιχείων έχουν τεθεί ενώπιόν της.

Εκτός αν τούτο δηλωθεί ρητά, η μη παράθεση ευρημάτων επί ορισμένων πτυχών ή θεμάτων που αφορούν στο αντικείμενο του ελέγχου, δεν συνιστά διαβεβαίωση, ούτε και υποδηλοί ότι αυτά είναι απαλλαγμένα αδυναμιών ή σφαλμάτων ή αποκλίσεων από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, αφού ο εξωτερικός ελεγκτής δεν αναμένεται ότι μπορεί να εντοπίζει κάθε αδυναμία ή σφάλμα ή απόκλιση από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Οι συστάσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αποτελούν εισηγήσεις για τον τρόπο χειρισμού των παρατηρήσεων και ευρημάτων του ελέγχου. Σε καμία περίπτωση δεν δύναται να εκληφθεί ότι οι συστάσεις αυτές επηρεάζουν την ανεξαρτησία της Υπηρεσίας, ως εξωτερικού ελεγκτή ή ότι συνεπάγονται συμμετοχή της Υπηρεσίας στη λήψη οποιασδήποτε σχετικής απόφασης από τη διοίκηση της ελεγχόμενης οντότητας, η οποία εξακολουθεί να φέρει αποκλειστικά την ευθύνη για την ορθή και νόμιμη λήψη απόφασης, ως προς τον τρόπο χειρισμού των ευρημάτων ελέγχου και συστάσεων.

Ουδεμία πρόνοια στην παρούσα Έκθεση σημαίνει ή θα πρέπει να εκληφθεί, ότι με αυτή διατυπώνεται κατηγορία εναντίον οποιουδήποτε προσώπου για εκ προθέσεως κατάχρηση εξουσίας ή για τη διάπραξη ποινικών ή άλλων αδικημάτων. Αυτά, αν υπάρχουν, θα πρέπει να διερευνηθούν από τις αρμόδιες αρχές, μόνο δε τα αρμόδια δικαστήρια μπορούν να κρίνουν κάποιο πρόσωπο ως ένοχο οποιουδήποτε αδικήματος. Τονίζεται, επίσης, ότι οι συστάσεις και τα ευρήματα της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αφορούν στους ελεγχόμενους φορείς και οποιαδήποτε αναφορά σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ουδόλως εξυπακούει ότι αυτά έχουν προβεί κατ' ανάγκη σε οτιδήποτε μεμπτό, αφού κάτι τέτοιο εκφεύγει του πεδίου ελέγχου της παρούσας Έκθεσης.

1. Σύνοψη

Βάσει των προνοιών του άρθρου 116 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας (ΚΔ) και του άρθρου 81 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), η Ελεγκτική Υπηρεσία διεξήγαγε έλεγχο επί των Οικονομικών Καταστάσεων της ΚΔ, κατά τον οποίο ελέγχθηκε δείγμα συναλλαγών εισπράξεων και πληρωμών του Υπουργείου Άμυνας (ΥΠΑΜ) για το έτος 2022. Επιπρόσθετα, διενεργήθηκε επιτόπιος έλεγχος συμμόρφωσης σε αριθμό Μονάδων – Ανεξάρτητων Υπομονάδων της Εθνικής Φρουράς (ΕΦ), στο πλαίσιο του οποίου καταμετρήθηκαν, μεταξύ άλλων, οπλισμός – πυρομαχικά, εφόδια – τρόφιμα, καύσιμα, γενικό υλικό και μετρητά.

Τα σημαντικότερα ευρήματα του οικονομικού ελέγχου είναι τα ακόλουθα:

- ◆ Οι δαπάνες του Κεφαλαίου 11.03 «Εθνική Φρουρά», ύψους €166,18εκ. παρουσιάζονται στον Προϋπολογισμό (Π/Υ) ως ολική δαπάνη και το αντίστοιχο επεξηγηματικό μνημόνιο, το οποίο συνιστά ενδεικτική κατανομή της ανωτέρω συνολικής δαπάνης, δεν υποβάλλεται για έγκριση στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Συνεπώς, η όποια ανακατανομή πιστώσεων κατά την υλοποίηση του Π/Υ, γίνεται χωρίς οποιαδήποτε εξουσιοδότηση του Υπουργού Άμυνας και τη γραπτή ενημέρωση του Υπουργού Οικονομικών.
- ◆ Εκκρεμεί, από το 2019, η ολοκλήρωση της δημιουργίας Μητρώων Περιουσιακών Στοιχείων για τα νέα κτήρια του ΥΠΑΜ, κατά παράβαση των σχετικών προνοιών των Κανονισμών Αποθηκών.
- ◆ Παρόλο που το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Φρουράς (ΓΕΕΦ) επισήμανε από το 2012 στο ΥΠΑΜ την ανάγκη συνομολόγησης σύμβασης με την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (ΑΤΗΚ), για την παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στην ΕΦ και το Υπουργικό Συμβούλιο (ΥΣ) εξέδωσε σχετική Απόφαση από το 2017, δεν έχει σημειωθεί μέχρι στιγμής οποιαδήποτε ουσιαστική εξέλιξη. Το ύψος των εν λόγω υπηρεσιών ανήλθε στα €3,12εκ. το 2022 και τα αποτελέσματα του ελέγχου μας κατέδειξαν ενδεχόμενη έμμεση κρατική ενίσχυση προς την ΑΤΗΚ.
- ◆ Στη βάση σχετικών ευρημάτων ελέγχου, εκφράσαμε την άποψη ότι η καταβολή επιπρόσθετου ποσού στους Συμβασιούχους Υπαξιωματικούς (ΣΥΠ) κατά την αφυπηρέτησή τους, δεν είναι νόμιμη.
- ◆ Λανθασμένα καταβλήθηκε αυξημένο ειδικό μηνιαίο επίδομα σε ΣΥΠ που είχε προαχθεί πρόσφατα, καθότι το λογιστήριο του ΥΠΑΜ δεν έλαβε έγκαιρα υπόψη σχετική εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομικών, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί υπερπληρωμή και να ανακτηθεί μετέπειτα, με καθυστέρηση.

Τα σημαντικότερα ευρήματα του ελέγχου συμμόρφωσης είναι τα ακόλουθα:

- ◆ Σε αποθήκες πυρομαχικών Μονάδας δεν τηρούνταν οι κανόνες ασφάλειας που καθορίζονται στη σχετική Πάγια Διαταγή (ΠαΔ) του ΓΕΕΦ και αφορούν, τόσο στη στοίβαξη των πυρομαχικών εντός των αποθηκών, όσο και στη σήμανσή τους με τα κατάλληλα σήματα, υποδεικνύοντας τους διάφορους σχετικούς κινδύνους.

- ◆ Συγκεκριμένες παρτίδες χειροβομβίδων κρίθηκαν ως ακατάλληλες από το ΓΕΕΦ και απαιτείτο η επιστροφή τους στο ανεφοδιαστικό όργανο, ωστόσο Μονάδα της ΕΦ εξακολουθούσε να τηρεί στις εγκαταστάσεις της σημαντική ποσότητα των εν λόγω πυρομαχικών, η οποία τελικά απομακρύνθηκε μετά από 39 ημέρες.
- ◆ Πυροσβεστήρας που βρισκόταν σε πυροσβεστικό σημείο πλησίον αποθηκών πυρομαχικών Μονάδας, έφερε σήμανση με ημερομηνία λήξης το 2014, χωρίς να έχει συντηρηθεί από τότε.
- ◆ Πυροσβεστήρες που χρησιμοποιούνται για την πυρασφάλεια αποθηκών πυρομαχικών δύο Μονάδων, βρίσκονταν κλειδωμένοι εντός των αποθηκών, αντί να είναι έξω από αυτές και σε μία περίπτωση, οι πυροσβεστήρες δεν έφεραν ημερομηνία λήξης. Σε δύο άλλες αποθήκες (πυρομαχικών και τροφίμων) δεν υπήρχαν πυροσβεστικά σημεία.
- ◆ Διαχειριστές προβαίνουν σε διορθώσεις λαθών, τόσο στο γενικό μητρώο καρτελών (ΕΦ 402), όσο και στις καρτέλες αποθήκης (ΕΦ24), με τη χρήση διορθωτικού υγρού ή ακόμη χρησιμοποιώντας μπλε στυλό, μουντζουρώνοντας τα εν λόγω έντυπα. Εντοπίσαμε επίσης περιπτώσεις όπου στις εν λόγω καρτέλες καταχωρίζονται στοιχεία υλικών με μολύβι.
- ◆ Εντοπίσαμε αριθμητικά λάθη στις καρτέλες αποθήκης (ΕΦ24), τα οποία ωστόσο δεν εντοπίστηκαν από τους Διαχειριστές κατά την ετοιμασία των συγκριτικών καταστάσεων, γεγονός που καταδεικνύει πως αυτές δεν ετοιμάστηκαν με τη δέουσα προσοχή.
- ◆ Πέντε καπνογόνες χειροβομβίδες που χορηγήθηκαν σύμφωνα με την καρτέλα αποθήκης (ΕΦ24) συγκεκριμένης Μονάδας, δεν εντοπίστηκαν στην αντίστοιχη καρτέλα αποθήκης της παραλαμβάνουσας Μονάδας.
- ◆ Σε Μονάδα δεν εντοπίσαμε παρακολουθούμενα έντυπα, μεταξύ των οποίων περιλαμβανόταν σημαντικός αριθμός δικαιολογητικών παραλαβής ή χορήγησης εφοδίων/υλικών (ΕΦ1).
- ◆ Από αιφνιδιαστικό έλεγχο στο κυλικείο των κεντρικών γραφείων του ΥΠΑΜ και του ΓΕΕΦ, διαπιστώσαμε πληθώρα παραβάσεων της σχετικής Πάγιας Διαταγής (ΠαΔ), που αφορά στην οργάνωση, λειτουργία και λογιστικό σύστημα των Κέντρων Ψυχαγωγίας Μονάδων (ΚΨΜ), καθώς και των ορθών πρακτικών συνετής οικονομικής διαχείρισης.
- ◆ Σε έλεγχό μας σε συγκεκριμένη Μονάδα της ΕΦ διαπιστώσαμε ότι δεν τηρείτο Δελτίο Παρουσιών του Ωρομίσθιου Κυβερνητικού Προσωπικού (ΩΚΠ), για να υπογράφουν τόσο κατά την προσέλευση, όσο και κατά την αποχώρησή τους από την εργασία. Από το σύνολο εννέα ωρομίσθιων που απασχολούνται στη Μονάδα, ήταν παρόντες κατά τον έλεγχό μας μόνο οι τρεις. Ο ένας απουσίαζε για προσωπικό λόγο, χωρίς να καταγράφεται η ώρα αναχώρησής του από την εργασία και για τους υπόλοιπους πέντε μας αναφέρθηκε ότι απουσίαζαν με άδεια ανάπαυσης μίας ημέρας. Σημειώνεται ότι, κατά την άφιξή μας στο στρατόπεδο υπήρξε συνολική καθυστέρηση μισής ώρας μέχρι να μας επιτραπεί ο έλεγχος, γεγονός που δημιουργεί εύλογα ερωτηματικά.
- ◆ Η ΠαΔ του ΓΕΕΦ, που αναφέρεται στον προσμετρούμενο χρόνο διοίκησης των αξιωματικών της ΕΦ που απαιτείται να συμπληρώσουν στον κατεχόμενο βαθμό τους, προκειμένου να

δικαιούνται προαγωγή στον επόμενο βαθμό, περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, αριθμό θέσεων που δεν αφορούν σε στρατιωτικά τμήματα και υπηρεσίες του Στρατού και συνεπώς δεν καλύπτονται από αντίστοιχο Πίνακα Οργανώσεως και Υλικού (ΠΟΥ), γεγονός που δεν συνάδει με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

- ♦ Υπαξιωματικός της ΕΦ εγκρίθηκε για πλήρωση συγκεκριμένης θέσης εξωτερικού με σκοπό τη συνυπηρέτηση με τον σύζυγό της (αξιωματικός της ΕΦ), χωρίς το ΥΠΑΜ να καθορίσει οποιαδήποτε κριτήρια ή προσόντα που απαιτούνται για την εν λόγω τοποθέτηση και χωρίς να γνωστοποιήσει στο προσωπικό της ΕΦ, μέσω του Αρχηγού της Δύναμης, την πρόθεσή του για πλήρωση της συγκεκριμένης θέσης, κατά παράβαση της αντίστοιχης νομοθετικής πρόνοιας. Το ΥΠΑΜ μας ανέφερε ότι η πλήρωση της πιο πάνω θέσης δεν επιφέρει επιπρόσθετο κόστος.

Για όλα τα πιο πάνω θέματα υποβάλαμε συγκεκριμένες συστάσεις, οι οποίες, μαζί με τα αντίστοιχα σχόλια και απόψεις του ΥΠΑΜ, παρουσιάζονται στην παρούσα Έκθεση.

2. Εισαγωγή

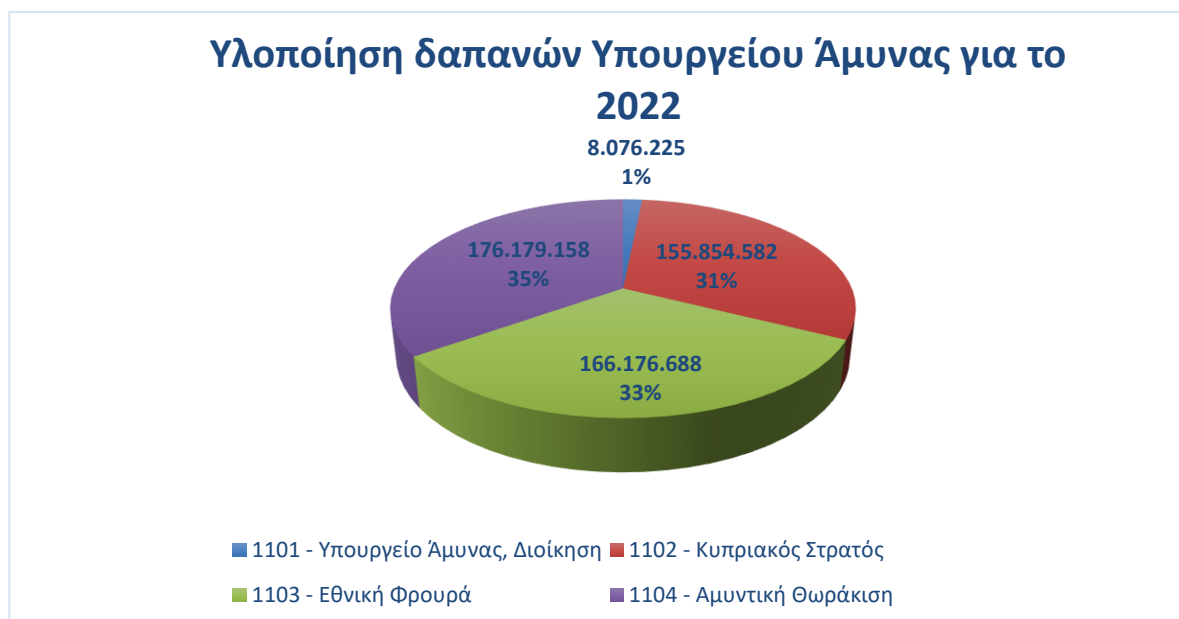
Το ΥΠΑΜ είναι υπεύθυνο για την υλοποίηση της Κυβερνητικής Πολιτικής σε θέματα άμυνας και ασφάλειας της ΚΔ. Στο πλαίσιο αυτής της πολιτικής, το Υπουργείο προώθησε και συνεχίζει να προωθεί σειρά μέτρων, τα οποία αποβλέπουν στην περαιτέρω ενίσχυση της αμυντικής θωράκισης της Δημοκρατίας, με σκοπό την προάσπιση της εδαφικής ακεραιότητας της Κύπρου, καθώς και την ενδυνάμωση της διαπραγματευτικής της ικανότητας.

Η ΕΦ αποτελείται από τον Ενεργό Στρατό, την Εφεδρεία και την Εθνοφυλακή. Οι τρεις Κλάδοι της ΕΦ είναι ο Στρατός Ξηράς, το Ναυτικό και η Αεροπορία. Το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Φρουράς (ΓΕΕΦ), είναι το ανώτατο ιεραρχικά κλιμάκιο και περιλαμβάνει τη στρατιωτική Ηγεσία, το Επιτελείο, τις Διοικήσεις/Διευθύνσεις Όπλων και Σωμάτων και τις Οργανικές του Μονάδες.

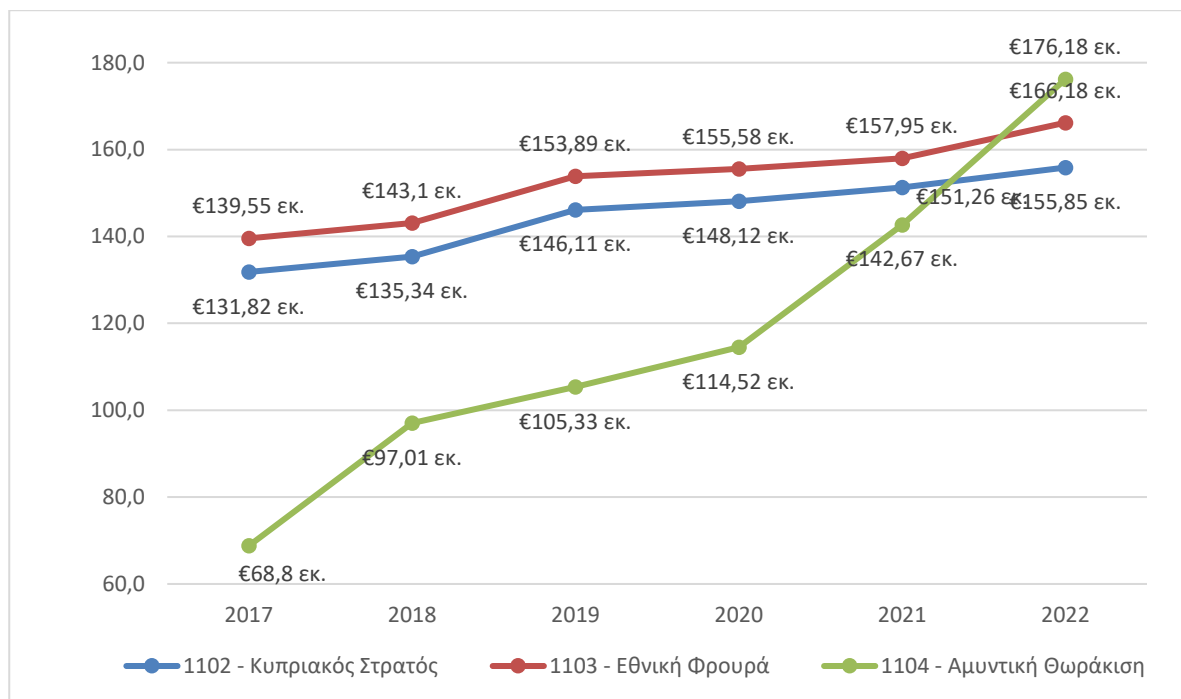
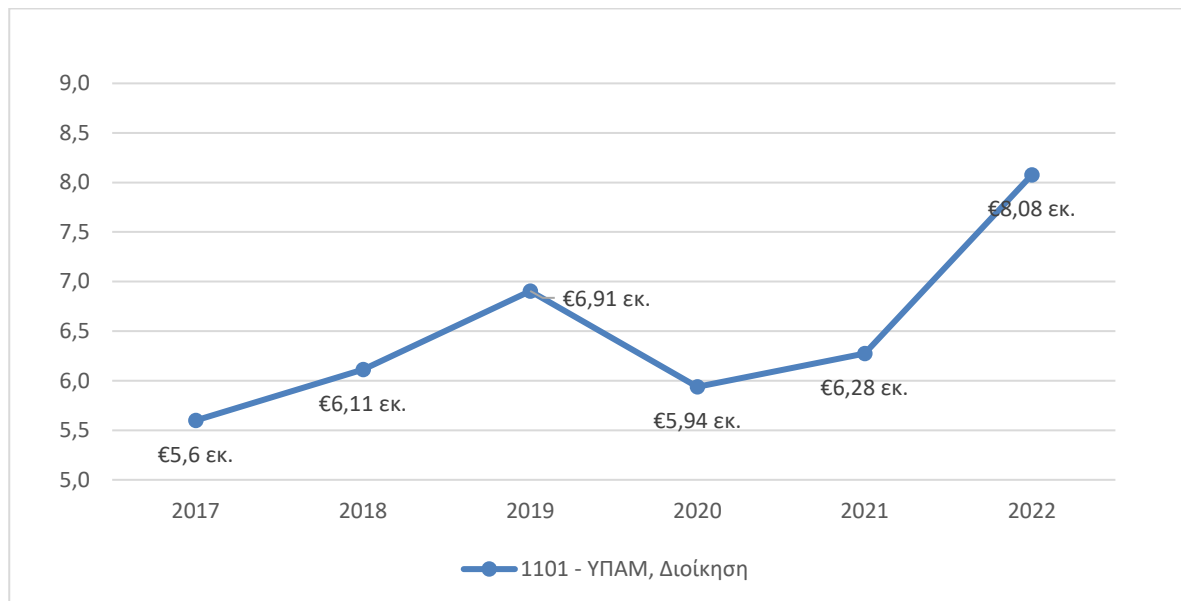
Στο ΥΠΑΜ υπάγονται η Γενική Διεύθυνση του Υπουργείου, το Επιτελείο του Υπουργού Άμυνας (ΕΠΥΠΑΜ), η Εθνική Αρχή Ασφαλείας και το ΓΕΕΦ.

Το ΥΠΑΜ χρηματοδοτείται πλήρως από τον κρατικό Προϋπολογισμό και όλες οι δαπάνες, τόσο του Υπουργείου, όσο και του ΓΕΕΦ, που βαρύνουν πιστώσεις του Προϋπολογισμού, εγκρίνονται από τον ελέγχοντα λειτουργό (Γενικό Διευθυντή ΥΠΑΜ) και ακολούθως ελέγχονται από τη Διεύθυνση Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης του Υπουργείου.

Οι συνολικές προϋπολογισθείσες δαπάνες του ΥΠΑΜ για το έτος 2022, ανήλθαν στα €523.035.428 και το αντίστοιχο ποσοστό απορροφητικότητας των πιστώσεων, από την υλοποίηση του Προϋπολογισμού, ανήλθε στο 96,8% (€506.286.653). Η κατανομή του πιο πάνω ποσού στα επιμέρους Τμήματα/Κεφάλαια του Προϋπολογισμού, με βάση την υλοποίησή του κατά το οικονομικό έτος 2022, αναλύεται στο ακόλουθο σχεδιάγραμμα:

Οι συνολικές μεταβολές που παρουσίασαν οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες ανά Τμήμα/Κεφάλαιο του Προϋπολογισμού, κατά τη χρονική περίοδο 2017 - 2022, απεικονίζονται στα πιο κάτω σχεδιαγράμματα:

Το κύριο νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας του Υπουργείου Άμυνας, σε σχέση με το αντικείμενο του παρόντος ελέγχου, περιλαμβάνει τους πιο κάτω Νόμους και Κανονισμούς:

- ◆ Ο περί της Εθνικής Φρουράς Νόμος {N.19(I)/2011}.
- ◆ Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμος {N.36(I)/2016}.
- ◆ Ο περί Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα και Δικονομίας Νόμος {N.40/1964}.

-
- ◆ Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις Αξιωματικών) Κανονισμοί, ΚΔΠ 351/2016.
 - ◆ Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις Υπαξιωματικών) Κανονισμοί, ΚΔΠ 428/2017.
 - ◆ Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Προσλήψεις, Ιεραρχία, Προαγωγές και Τερματισμός Απασχόλησης Συμβασιούχων Υπαξιωματικών) Κανονισμοί, ΚΔΠ 429/2017.
 - ◆ Ο περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμος {Ν.73(Ι)/2016}.
 - ◆ Οι περί της Σύναψης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες) Γενικοί Κανονισμοί, ΚΔΠ201/2007.

3. Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία

3.1 Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή

Ο έλεγχος διενεργήθηκε στο πλαίσιο των συνταγματικών αρμοδιοτήτων του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και των προνοιών του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014).

Το άρθρο 116 του Συντάγματος της Δημοκρατίας ορίζει ότι ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από τον Βοηθό Γενικού Ελεγκτή, ελέγχει εν ονόματι της Δημοκρατίας όλες τις εισπράξεις και πληρωμές και όλους τους λογαριασμούς χρηματικών διαθεσίμων και άλλου ενεργητικού ή άλλων υποχρεώσεων που αναλαμβάνει η Δημοκρατία ή που δημιουργούνται για λογαριασμό της. Για τον σκοπό αυτό, ο Γενικός Ελεγκτής έχει δικαίωμα να επιθεωρεί και να ελέγχει όλα τα σχετικά βιβλία, αρχεία και καταστάσεις, καθώς και τους χώρους όπου φυλάγεται το πιο πάνω ενεργητικό. Επίσης, ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από τον Βοηθό Γενικού Ελεγκτή, ασκεί κάθε άλλη εξουσία ή εκτελεί οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα ή υποχρεώσεις που καθορίζονται ή του αναθέτονται διά Νόμου.

Σύμφωνα με το άρθρο 81 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο των λογαριασμών της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο (Ν.38(Ι)/2014), ο ελέγχων λειτουργός κάθε Κονδυλίου οφείλει να διασφαλίσει την ορθότητα και νομιμότητα των εισπράξεων και πληρωμών και την αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και οικονομία της υλοποίησης του οικείου Προϋπολογισμού, στη βάση των αρχών της χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης (άρθρα 7(1) και 8).

Για τον σκοπό αυτό, η Ελεγκτική Υπηρεσία προχωρεί σε οικονομικούς και διαχειριστικούς ελέγχους, όπως και ελέγχους συμμόρφωσης Υπουργείων, Τμημάτων και Υπηρεσιών της Δημόσιας Υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Επίσης, με βάση την περί δημοσίων συμβάσεων νομοθεσία, ο Γενικός Ελεγκτής ή εκπρόσωπός του έχει δικαίωμα να λαμβάνει αντίγραφο των εγγράφων του διαγωνισμού ταυτόχρονα με την προκήρυξή του και να παρακάθεται σε συνεδρίες των αρμόδιων Συμβουλίων Προσφορών και Επιτροπών αξιολόγησης, ως ανεξάρτητος παρατηρητής και να εκφράζει τις απόψεις του.

Ο περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμος (Ν.113(Ι)/2002) παρέχει σαφείς εξουσίες στον Γενικό Ελεγκτή, να ζητά στοιχεία σε οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής μορφής, επεξηγήσεις και πληροφορίες, γραπτές ή προφορικές, που κατά την κρίση του μπορούν να τον υποβοηθήσουν στην εκτέλεση του έργου του.

3.2 Σκοπός του ελέγχου

Σκοπός του ελέγχου ήταν η εξακρίβωση της ορθότητας και κανονικότητας δείγματος συναλλαγών του ΥΠΑΜ, που επιλέχθηκε για έλεγχο, βάσει συγκεκριμένης μεθοδολογίας, στο πλαίσιο του ελέγχου που αποσκοπούσε στη διατύπωση ελεγκτικής γνώμης επί των οικονομικών καταστάσεων της ΚΔ. Επιπρόσθετα, διαμέσου του ελέγχου σε αριθμό Μονάδων-Ανεξάρτητων Υπομονάδων της ΕΦ, καθώς και της διερεύνησης συγκεκριμένων καταγγελιών, επιδιώχθηκε η εξακρίβωση του βαθμού συμμόρφωσης του Υπουργείου με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Ελέγξαμε επίσης τον βαθμό υλοποίησης προηγούμενων συστάσεων της Υπηρεσίας μας.

Επιπλέον της παρούσας Ειδικής Έκθεσης, η Υπηρεσία μας προέβηκε στη δημοσίευση της Ειδικής Έκθεσης αρ. ΥΠΑΜ/01/2023, ημερ. 9.10.2023, με τίτλο «Έλεγχος Διαδικασίας Τοποθέτησης Οπλιτών σε Ευνοϊκές Θέσεις». Στη βάση των ευρημάτων/συμπερασμάτων της εν λόγω Έκθεσης, η Υπηρεσία μας απέστειλε επιστολή ημερ. 13.1.2023, προς τον Επίτροπο Διαφάνειας και μέλη της Αρχής κατά της Διαφθοράς, προκειμένου να αποφασιστεί αρμοδίως κατά πόσο συντρέχουν λόγοι διερεύνησης του ενδεχομένου διάπραξης των ποινικών αδικημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 105 και 105Α του μέρους III του ποινικού κώδικα («Αδικήματα εναντίον της άσκησης νόμιμης εξουσίας»).

Επίσης, η Υπηρεσία μας θα προβεί προσεχώς στη δημοσίευση της Ειδικής Έκθεσης αρ. ΥΠΑΜ/02/2024, με τίτλο «Έλεγχος Διαδικασίας Χορηγήσεων Αναβολών Στράτευσης», η οποία αφορά στην εξέταση και αξιολόγηση της διαδικασίας χορήγησης αναβολών από τον εκάστοτε Υπουργό Άμυνα και το Υπουργικό Συμβούλιο και εξακρίβωση του βαθμού συμμόρφωσης του ΥΠΑΜ με το συναφές θεσμικό πλαίσιο.

3.3 Μεθοδολογία

3.3.1 Πρότυπα ελέγχου

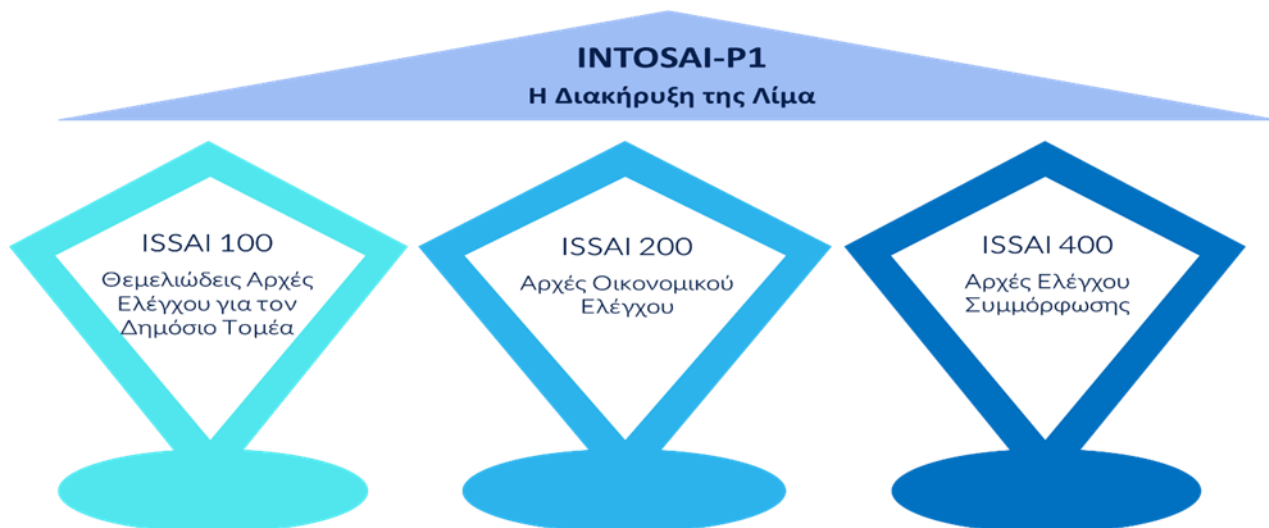
Σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(I)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο στη βάση διεθνών αναγνωρισμένων προτύπων ελέγχου που ο ίδιος αποφασίζει.

Όπως ρητά αναφέρεται στις Ελεγκτικές Οδηγίες που έχουν εκδοθεί από τον Γενικό Ελεγκτή, οι έλεγχοι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας διεξάγονται σύμφωνα με το Πλαίσιο Επαγγελματικών Διακηρύξεων που εκδίδει ο Διεθνής Οργανισμός Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI), ο οποίος είναι ένας αυτόνομος, ανεξάρτητος, μη-πολιτικοποιημένος Οργανισμός, με ειδικό συμβουλευτικό καθεστώς προς το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο (ECOSOC) του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Τα Διεθνή Πρότυπα Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (ISSAI), τα οποία αποτελούν μέρος του πιο πάνω Πλαισίου, διαχωρίζουν τους ελέγχους που διενεργούνται από τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα σε τρεις κατηγορίες, τους οικονομικούς ελέγχους, τους ελέγχους συμμόρφωσης και τους

διαχειριστικούς ελέγχους. Για τους ελέγχους αυτούς υπάρχει αριθμός ελεγκτικών προτύπων που είναι κοινά και αριθμός ελεγκτικών προτύπων που αφορούν ειδικά στην κάθε κατηγορία ελέγχου.

Η διενέργεια του παρόντος ελέγχου διέπεται κυρίως από τις διατάξεις των πιο κάτω Προτύπων:

Το θεμελιώδες Πρότυπο INTOSAI-P1 ουσιαστικά καταγράφει αυτούσια τη Διακήρυξη, η οποία υιοθετήθηκε το 1977 από το Παγκόσμιο Συνέδριο του INTOSAI στη Λίμα του Περού (Διακήρυξη της Λίμα). Όπως στο ίδιο το Πρότυπο καταγράφεται, το έγγραφο αυτό θεωρείται η “Magna Carta” στην άσκηση εξωτερικού ελέγχου των κυβερνήσεων, καθώς έθεσε τα θεμέλια του δημόσιου ελέγχου. Η Διακήρυξη θέτει τα βασικά σημεία ελέγχου και τις βασικές αρχές για τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα που είναι αναγκαίες, ώστε να επιτευχθούν ανεξάρτητα και αντικειμενικά αποτελέσματα. Οι αρχές που εγκαθιδρύθηκαν στη Διακήρυξη της Λίμα αναγνωρίστηκαν από τις Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ με αρ. 66/209 (ημερ. 22.12.2011) και 69/228 (ημερ. 19.12.2014). Το Πρότυπο INTOSAI-P1, όπως και το Πρότυπο INTOSAI-P10 (Διακήρυξη του Μεξικού), αποτελούν μέρος του κοινοτικού κεκτημένου.

Το Πρότυπο ISSAI 100 παρουσιάζει τον ορισμό του ελέγχου του δημόσιου τομέα και παρέχει τις βασικές έννοιες, στοιχεία και αρχές (τόσο τις γενικές αρχές που σχετίζονται με τον έλεγχο όσο και τις αρχές που σχετίζονται με τις διάφορες φάσεις της διαδικασίας ελέγχου) που ισχύουν για όλους τους ελέγχους του δημόσιου τομέα.

Με βάση το Πρότυπο ISSAI 200, ο οικονομικός έλεγχος στοχεύει στη συλλογή επαρκών κατάλληλων τεκμηρίων που να παρέχουν εύλογη διαβεβαίωση στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων, υπό τη μορφή ελεγκτικής γνώμης ή/και άλλης έκθεσης, ότι οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται δίκαια ή/και σε συμμόρφωση με το εφαρμοστέο πλαίσιο χρηματοοικονομικής αναφοράς και το κανονιστικό πλαίσιο.

Το Πρότυπο ISSAI 400 ορίζει τον έλεγχο συμμόρφωσης ως μια ανεξάρτητη εκτίμηση του κατά πόσο ένα δεδομένο θέμα είναι σύμφωνο με τις αρχές που έχουν οριστεί ως κριτήρια ελέγχου. Οι έλεγχοι αυτοί αποσκοπούν στην αξιολόγηση του κατά πόσο οι ενέργειες του ελεγχόμενου φορέα συνάδουν

με τις αρχές ή κανόνες που τον διέπουν. Οι αρχές και κανόνες αυτοί μπορεί να αφορούν στη συμμόρφωση με διατάξεις των σχετικών Νόμων, Κανονισμών ή συμφωνιών ή με τις γενικές αρχές χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης και συμπεριφοράς δημοσίων αξιωματούχων.

3.3.2 Ελεγκτική προσέγγιση

Ο παρών έλεγχος βασίστηκε σε στοιχεία που υποβλήθηκαν από το ΥΠΑΜ, σε επισκόπηση εγγράφων, μητρώων και αρχείων αλληλογραφίας, καθώς και στη διενέργεια συναντήσεων με τη Διεύθυνση και το προσωπικό του Υπουργείου. Επιπρόσθετα στοιχεία ελέγχου συγκεντρώθηκαν επίσης από τις καταμετρήσεις των αποθεμάτων περιουσιακών στοιχείων, στις έδρες των Μονάδων – Ανεξάρτητων Υπομονάδων της ΕΦ.

Ο έλεγχος συμμόρφωσης καλύπτει τα έτη 2022–2023, ενώ τα ευρήματα του οικονομικού ελέγχου απορρέουν από τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της ΚΔ για το έτος 2022.

Τα ευρήματα του ελέγχου διαβιβάστηκαν για σχόλια και απόψεις στο ΥΠΑΜ – ΓΕΕΦ και οι απόψεις τους ενσωματώθηκαν, όπου ενδείκνυτο, στην παρούσα Έκθεση.

Διευκρινίζουμε ότι, για σκοπούς δημοσίευσης της παρούσας Ειδικής Έκθεσης, έχουν απαλειφθεί όλες οι αναφορές και αριθμητικά στοιχεία που αφορούν, είτε σε προσωπικά δεδομένα, είτε σε διαβαθμισμένες πληροφορίες. Κατά αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται, τόσο η συμμόρφωση με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, όσο και η διασφάλιση του απορρήτου των πληροφοριών που σχετίζονται με την άμυνα του κράτους, χωρίς ωστόσο να περιορίζεται ουσιωδώς η κοινοποίηση των ευρημάτων και διαπιστώσεων της Υπηρεσίας μας που επιβάλλουν τα εφαρμοστέα διεθνή πρότυπα.

3.4 Κριτήρια ελέγχου

Για σκοπούς διενέργειας τόσο του οικονομικού ελέγχου, όσο και του ελέγχου συμμόρφωσης χρησιμοποιήθηκαν, ως αρχές και κανόνες, τα ακόλουθα:

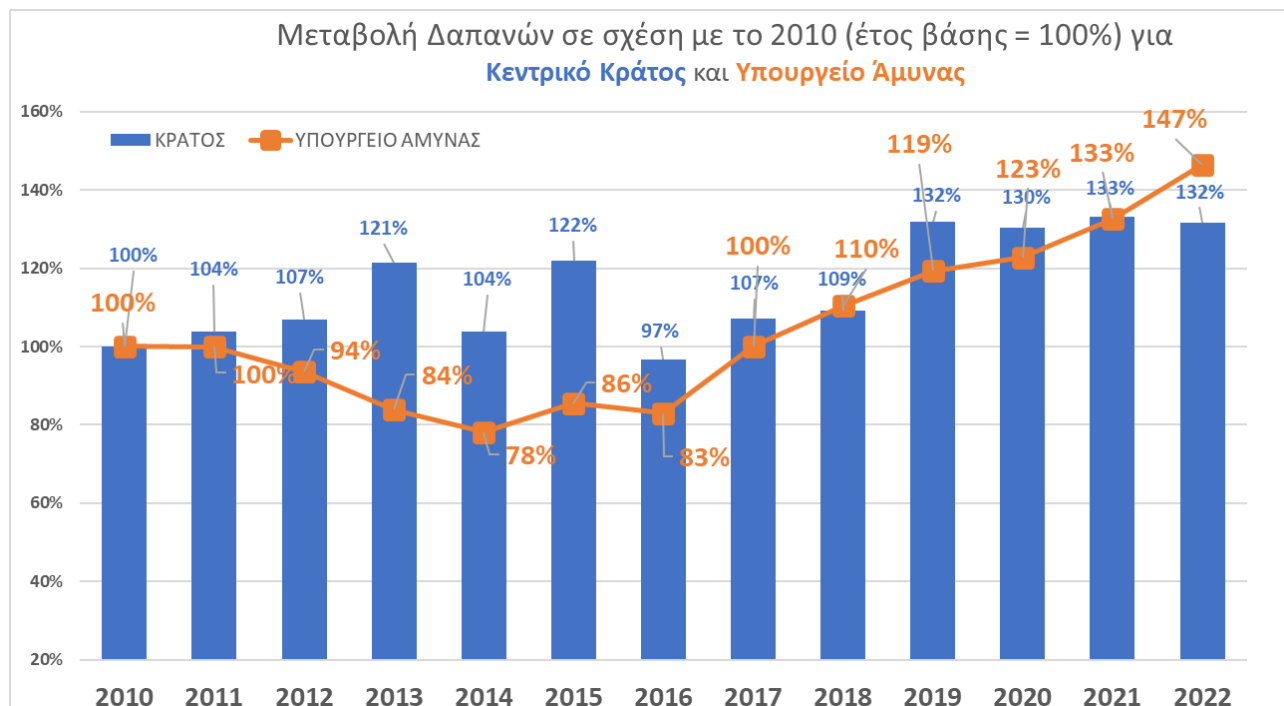
- ◆ Ο περί της Εθνικής Φρουράς Νόμος (Ν.19(Ι)/2011).
- ◆ Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμος (Ν.36(Ι)/2016).
- ◆ Ο περί Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα και Δικονομίας Νόμος (Ν.40/1964).
- ◆ Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις Αξιωματικών) Κανονισμοί, ΚΔΠ 351/2016.
- ◆ Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις Υπαξιωματικών) Κανονισμοί, ΚΔΠ 428/2017.
- ◆ Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Προσλήψεις, Ιεραρχία, Προαγωγές και Τερματισμός Πασχόλησης Συμβασιούχων Υπαξιωματικών) Κανονισμοί, ΚΔΠ 429/2017.

- ◆ Ο περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμος (Ν.73(Ι)/2016).
- ◆ Οι περί της Σύναψης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες) Γενικοί Κανονισμοί ΚΔΠ201/2007.
- ◆ Οι περί της Διαχείρισης της Εκτέλεσης Δημοσίων Συμβάσεων και των Διαδικασιών Αποκλεισμού των Οικονομικών Φορέων από Διαδικασίες Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Κανονισμοί, ΚΔΠ 138/2016.
- ◆ Οι περί του Συντονισμού Διαδικασιών Σύναψης Ορισμένων Συμβάσεων, Έργων και Προμηθειών και Παροχής Υπηρεσιών που Συνάπτονται από Αναθέτουσες Αρχές στους Τομείς της Άμυνας και Ασφάλειας και για Συναφή θέματα Νόμος (Ν. 173(Ι)/2011).
- ◆ Ο περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμος (Ν.20(Ι)/2014).
- ◆ Ο περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμος (Ν.38(Ι)/2014) και οι δυνάμει αυτού εκδοθέντες Κανονισμοί και εγκύκλιοι.
- ◆ Οι περί Υπηρεσιακών Οχημάτων του Κρατικού Τομέα και Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα Κανονισμοί (ΚΔΠ 504/2014).
- ◆ Ο περί της Παροχής Ορισμένων Ωφελημάτων σε Καθορισμένους Δικαιούχους του Κρατικού Τομέα και του Ευρύτερου Δημοσίου Τομέα Νόμος (Ν.3(Ι)/2014).
- ◆ Οι περί Συγκροτήσεως, Λειτουργίας και Διαχειρίσεως των ΚΨΜ Κανονισμοί της ΕΦ του 1991 (ΚΔΠ 27/1991).
- ◆ Εγκύκλιος 1730 «Διαδικασία Διεκπεραίωσης Πληρωμών» του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας, ημερ. 6.11.2014.

Επιπρόσθετα, στον υπό αναφορά έλεγχο συμμόρφωσης χρησιμοποιήθηκαν, ως κριτήρια ελέγχου, ρυθμιστικές Πάγιες Διαταγές του ΓΕΕΦ και συστάσεις που προέκυψαν από προηγούμενους ελέγχους της Υπηρεσίας μας.

4. Σύνοψη αποτελεσμάτων του έτους 2022

Στο πιο κάτω γράφημα φαίνονται οι πραγματικές δαπάνες του ΥΠΑΜ από το 2010 μέχρι το 2022 και σύγκριση της ποσοστιαίας αύξησης των δαπανών του ΥΠΑΜ και της ποσοστιαίας αύξησης των συνολικών δαπανών της Δημοκρατίας.

4.1 Οικονομικά αποτελέσματα έτους και υλοποίηση Προϋπολογισμού

α. Συνοπτικά

Αποτελέσματα έτους	€
Έσοδα	4.305.325
Δαπάνες	506.286.653

β. Έσοδα

Κατηγορία Προϋπολογισμού	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Θετική/(αρνητική) απόκλιση εσόδων	Ποσοστό Θετικής/(αρνητικής) απόκλισης
	€	€	€	%
Άλλα έσοδα	3.950.000	4.305.325	355.325	8,99

γ. Δαπάνες

Κατηγορία Προϋπολογισμού	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Αδαπάνητα ποσά/ (υπερβάσεις) Προϋπολογισμού δαπανών	Ποσοστό αδαπάνητων ποσών/ (υπερβάσεων)
	€	€	€	%
Δαπάνες προσωπικού	165.216.485	160.082.356	5.134.129	3,1
Λειτουργικές δαπάνες	354.393.413	344.260.520	10.132.893	2,86
Μεταβιβάσεις	3.185.010	1.760.515	1.424.495	44,7
Αγορά ακινήτων και εξοπλισμού	240.520	183.263	57.257	23,8

Τα στοιχεία που παρουσιάζονται στον πιο πάνω πίνακα, εξήχθησαν από την Υπηρεσία μας, μέσω του ολοκληρωμένου Συστήματος Διοικητικής και Οικονομικής Πληροφόρησης του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας (FIMAS).

4.2 Εισπρακτέα ποσά, υποχρεώσεις και εκκρεμή ωφελήματα

Υπόλοιπο στις 31.12.2022	€
Εισπρακτέα ποσά	54.037
Εκκρεμείς υποχρεώσεις	3.459.710

Τα στοιχεία που παρουσιάζονται στον πιο πάνω πίνακα, εξήχθησαν από την Υπηρεσία μας, μέσω των ηλεκτρονικών εντύπων που ετοιμάστηκαν για συλλογή και καταχώριση πληροφοριών στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Γενικού Λογιστηρίου (ΓΛ).

4.3 Προσωπικό που υπηρετεί στο Υπουργείο

Μόνιμο προσωπικό (οργανικές θέσεις)	3.143
Μόνιμο προσωπικό (εναλλάξιμο προσωπικό)	38
Μόνιμο προσωπικό (αποσπασμένο προσωπικό)	3
Εργοδοτούμενοι αορίστου χρόνου	1.158
Εργοδοτούμενοι ορισμένου χρόνου	2.807
Ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό	503
Σύνολο	7.652

Τα στοιχεία που αναφέρονται στον πιο πάνω πίνακα παρουσιάζονται αυτούσια, όπως αυτά μας υποβλήθηκαν από το ΥΠΑΜ, μετά από αίτημα της Υπηρεσίας μας, με το οποίο ζητήσαμε, από τον

Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης του Υπουργείου, εύλογη διαβεβαίωση για την ορθότητά τους.

4.4 Μηχανοκίνητα οχήματα

Αριθμός οχημάτων	1221
Συνολικά διανυθέντα χιλιόμετρα για το έτος	12.597.560

Τα στοιχεία που αναφέρονται στον πιο πάνω πίνακα παρουσιάζονται αυτούσια, όπως αυτά μας υποβλήθηκαν από το ΥΠΑΜ, μετά από αίτημα της Υπηρεσίας μας, με το οποίο ζητήσαμε, από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης του Υπουργείου, εύλογη διαβεβαίωση για την ορθότητά τους.

4.5 Ενοικιαζόμενα υποστατικά ή άλλοι χώροι

Υποστατικό ή χώρος	Εμβαδόν	Ετήσιο ενοίκιο	Ημερ. πρώτης ενοικίασης	Ημερ. τελευταίας ανανέωσης σύμβασης	Ημερ. λήξης σύμβασης
	τ.μ	€			
Κεντρικά γραφεία ΥΠΑΜ/ΓΕΕΦ (Λεωφ. Στροβόλου 172-174, 2048 Στρόβολος, Λευκωσία	12.351	794.475	26.2.2019		25.2.2028 (συμπεριλαμβαν ομένης της παράτασης τεσσάρων χρόνων)
Χώρος στάθμευσης ΥΠΑΜ/ΓΕΕΦ (τεμ. 1700, Φ/Σχ. 21/61Ε2-30/5Ε1, Στρόβολος)	652	4.800	1.10.2019		30.9.2025 (συμπεριλαμβαν ομένης της παράτασης τεσσάρων χρόνων)
Χώρος στάθμευσης ΥΠΑΜ/ΓΕΕΦ (τεμ. 3957, Φ/Σχ. 30/5Ε1, Στρόβολος)	610	4.800	1.10.2019		30.9.2025 (συμπεριλαμβαν ομένης της παράτασης τεσσάρων χρόνων)
Χώρος στάθμευσης ΥΠΑΜ/ΓΕΕΦ (τεμ. 1681,1682,1683,1684 Φ/Σχ. 21/61Ε2, Στρόβολος)	2343	16.800	1.1.2020		31.12.2025 (συμπεριλαμβαν ομένης της παράτασης τεσσάρων χρόνων)
Λέσχη Αξιωματικών Λευκωσίας (Λεωφ. Λάρνακος 61, Αγλαντζιά, Λευκωσία)	327 (ισόγειο) & 179 (υπόγειο)	41.400	14.1.2019	Η σύμβαση δεν ανανεώθηκε	30.9.2022

Υποστατικό ή χώρος	Εμβαδόν	Ετήσιο ενοίκιο	Ημερ. πρώτης ενοικίασης	Ημερ. τελευταίας ανανέωσης σύμβασης	Ημερ. λήξης σύμβασης
Λέσχη Αξιωματικών Λεμεσού (Αιόλου 12, Λεμεσός)	276	16.200	15.3.2010		14.3.2017
Λέσχη Αξιωματικών Κακοπετριάς (Γρίβα Διγενή 9, Κακοπετριά	110	2.706	15.11.1975		Δεν υπάρχει
Λέσχη Αξιωματικών Αμμοχώστου (Λεωφ. Πρωταρά 116, Παραλίμνι)	180	3.600	1.6.1995		31.5.2002
Στρατολογικά Γραφεία Λευκωσίας- Κερύνειας-Μόρφου & Στρατιωτική Εισαγγελία (Διογένους 1, Έγκωμη)	397	1 (συμβολικό αντίτιμο)	1.11.2011		31.10.2019
Στρατολογικά Γραφεία Λεμεσού (Αγίας Φυλάξεως 168, T.C.I. TOWER 2, Κάψαλος Λεμεσός)	190	13.800	1.10.2013		30.9.2019
Παρατηρητήριο Εθνικής Φρουράς (Οδός Λήδρας 179, Λευκωσία)	84 (Παρατηρητήριο) & 41 (θάλαμος οπλιτών)	3.570	1.8.1985		31.7.1988
Καταβολή μισθώματος (ενοικίων) ιδιωτικών τεμαχίων γης και υποστατικών για εξυπηρέτηση αμυντικών αναγκών της Δημοκρατίας		74.072			

Τα στοιχεία που αναφέρονται στον πιο πάνω πίνακα παρουσιάζονται αυτούσια, όπως αυτά μας υποβλήθηκαν από το ΥΠΑΜ, μετά από αίτημα της Υπηρεσίας μας, με το οποίο ζητήσαμε, από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης του Υπουργείου, εύλογη διαβεβαίωση για την ορθότητά τους.

Σε όσες από τις πιο πάνω περιπτώσεις αφορούν ακίνητο το οποίο είχε αποπερατωθεί προ της 31^{ης} Δεκεμβρίου 1999 και έχει παρέλθει η ημερομηνία λήξης της σύμβασης μίσθωσης του ακινήτου, το ΥΠΑΜ κατέστη θέσμιος ενοικιαστής και η μίσθωσή του συνεχίζεται υπό τους ίδιους όρους και με το ίδιο ύψος καταβαλλόμενου ενοικίου, βάσει του τελευταίου ενοικιαστήριου εγγράφου.

5. Ευρήματα από τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της Δημοκρατίας και συστάσεις

Στο πλαίσιο του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων της ΚΔ για το έτος 2022, επιλέχθηκε για έλεγχο, από την Υπηρεσία μας, με βάση συγκεκριμένη μεθοδολογία, δείγμα συναλλαγών, από το FIMAS, σε σχέση με τις λειτουργικές δαπάνες του ΥΠΑΜ, καθώς και δείγμα περιπτώσεων απολαβών στελεχών - προσωπικού της ΕΦ, από το Σύστημα Μισθολογίου του ΓΛ. Επιπρόσθετα, ελέγχθηκε δείγμα συναλλαγών που αφορούσαν στις δαπάνες Αμυντικής Θωράκισης του Υπουργείου, χωρίς ωστόσο να προκύψουν οποιαδήποτε ευρήματα/συμπεράσματα.

Τα ευρήματα από τους πιο πάνω ελέγχους, με εξαίρεση εκείνα που αφορούν σε απόρρητα θέματα, παρατίθενται πιο κάτω.

5.1 Προϋπολογισμός Εθνικής Φρουράς

Όπως αναφέραμε εκτενέστερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μας, για την ετοιμασία και έγκριση των Προϋπολογισμών των Κεφ. 11.01 «Διοίκηση» και 11.02 «Κυπριακός Στρατός», ακολουθείται η συνηθισμένη διαδικασία, που ισχύει για ολόκληρο τον κρατικό Προϋπολογισμό. Επίσης, οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες του Κεφαλαίου 11.04 «Δαπάνες Αμυντικής Θωράκισης», που παρουσιάζονται στον Προϋπολογισμό ως συνολική δαπάνη, παρατίθενται αναλυτικά κατά ειδικό κεφάλαιο και άρθρο, σε επεξηγηματικό μνημόνιο, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Προϋπολογισμού και εγκρίνεται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Σε αντίθεση με τα πιο πάνω, οι δαπάνες του Κεφαλαίου 11.03 «Εθνική Φρουρά», παρουσιάζονται επίσης στον Προϋπολογισμό ως ολική δαπάνη, αλλά το επεξηγηματικό μνημόνιο του Κεφαλαίου αυτού καταρτίζεται από το ΓΕΕΦ, σε συνεργασία με το ΥΠΑΜ και δεν υποβάλλεται για έγκριση στη Βουλή των Αντιπροσώπων, αφού αυτό δεν προβλέπεται από τη νομοθεσία. Συνεπώς, το επεξηγηματικό μνημόνιο αποτελεί ενδεικτική κατανομή της συνολικής δαπάνης του υπό αναφορά άρθρου και η ανακατανομή πιστώσεων γίνεται χωρίς οποιαδήποτε εξουσιοδότηση του Υπουργού Άμυνας και τη γραπτή ενημέρωση του Υπουργού Οικονομικών, κατά παράβαση της εγκυκλίου του Υπουργείου Οικονομικών αρ. 1564.

Λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις, τόσο του ΥΠΑΜ, όσο και του Υπουργείου Οικονομικών, όπως αναφέρθηκαν σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών στις 24.6.2016, στο πλαίσιο συζήτησης του Προϋπολογισμού του 2017, σχετικά με την εμπιστευτικότητα των θεμάτων της Εθνικής Φρουράς, εισηγηθήκαμε όπως το επεξηγηματικό μνημόνιο εγκρίνεται από το Υπουργείο Οικονομικών και υποβάλλεται στην Επιτροπή Άμυνας της Βουλής για ενημέρωση και όπως καθοριστούν συγκεκριμένες ομάδες άρθρων, για τις οποίες σε περίπτωση ανακατανομής πιστώσεων, θα πρέπει να δίδεται έγκριση από το Υπουργείο Οικονομικών.

Όπως προκύπτει από στοιχεία που τηρούνται στο λογιστήριο του ΥΠΑΜ, έγιναν διαβουλεύσεις με τη Διεύθυνση Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών για τον καθορισμό των συγκεκριμένων ομάδων άρθρων, για τις οποίες θα πρέπει να δίνεται έγκριση από το Υπουργείο Οικονομικών, σε περίπτωση ανακατανομής πιστώσεων.

Ζητήσαμε από το ΥΠΑΜ όπως μας ενημερώσει με τις όποιες εξελίξεις αναφορικά με το πιο πάνω θέμα.

Το ΥΠΑΜ στην απάντησή του, ημερ. 26.1.2024, μας πληροφόρησε ότι το θέμα θα επανεξεταστεί με το Υπουργείο Οικονομικών κατά την ετοιμασία του Π/Υ 2025.

5.2 Μητρώα περιουσιακών στοιχείων

Όπως διαπιστώσαμε, παρά το ότι παρήλθε μια πενταετία από τη μεταστέγαση του ΥΠΑΜ στα νέα κτήρια το 2019, εξακολουθεί να εκκρεμεί η ολοκλήρωση της δημιουργίας Μητρώων Περιουσιακών Στοιχείων, κατά παράβαση των προνοιών των Κανονισμών Αποθηκών (ΚΑ) αρ. 108-110. Όπως πληροφορηθήκαμε, η διαδικασία τήρησης του Μητρώου Κινητής Περιουσίας όσον αφορά στον γραφειακό εξοπλισμό και στα έπιπλα και σκεύη, έχει ήδη ξεκινήσει και αναμένεται να ολοκληρωθεί σύντομα.

Η λειτουργός του Υπουργείου που ορίστηκε υπεύθυνη για την τήρηση του εν λόγω Μητρώου, έχει προβεί στην ετοιμασία Αναλυτικού Μητρώου Κινητής Περιουσίας για κάθε γραφείο/δωμάτιο ή χώρο ξεχωριστά, ωστόσο εξακολουθεί να μην τηρείται Κεντρικό Μητρώο Κινητής Περιουσίας όπως προνοείται στον ΚΑ αρ. 108.

Επιπρόσθετα, παρόλο που διενεργήθηκε φυσική καταμέτρηση εντός του 2023, δεν υποβλήθηκε στον Γενικό Λογιστή, με κοινοποίηση στον Γενικό Ελεγκτή, πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης Κινητής Περιουσίας, κατά παράβαση του ΚΑ αρ.110. Το εν λόγω πιστοποιητικό πρέπει να υποβάλλεται, από τους Προϊσταμένους Τμημάτων, το αργότερο μέχρι τις 31 Μαρτίου κάθε χρόνου αναφορικά με τον προηγούμενο χρόνο.

Σύσταση: Συμμόρφωση με τις πρόνοιες των ΚΑ αρ. 108-110.

Το ΥΠΑΜ μας ανέφερε ότι γίνονται ενέργειες για συμμόρφωση με τις πιο πάνω πρόνοιες των ΚΑ, οι οποίες αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του 2024.

5.3 Λογαριασμός Προκαταβολών Εθνικής Φρουράς «Ακάλυπτες Επιταγές»

α. Επιταγή ύψους €62.434 εκδόθηκε από συγκεκριμένη εταιρεία ως εγγύηση συμμετοχής της σε συγκεκριμένο διαγωνισμό της ΕΦ. Όταν το ΥΠΑΜ επιχείρησε να παρακρατήσει μέρος του πιο πάνω ποσού (€11.444), λόγω της μη διευθέτησης των οικονομικών υποχρεώσεων της υπό αναφορά εταιρείας προς κυβερνητικά τμήματα, η πιο πάνω επιταγή επιστράφηκε μέσω της Κεντρικής Τράπεζας ως απλήρωτη, λόγω έλλειψης διαθέσιμων κεφαλαίων από τον εκδότη της. Σημειώσαμε ότι, η αρχική διαδικασία για καταχώριση αγωγής σε βάρος της συγκεκριμένης εταιρείας (ποινική υπόθεση υπ' αριθμό 13175/2014), είχε ανασταλεί κατόπιν σχετικής εντολής του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, λόγω νομικών προβλημάτων. Ακολούθησε νέο αίτημα από πλευράς ΥΠΑΜ προς τη Νομική Υπηρεσία, ημερ. 1.7.2019, προκειμένου να κινηθεί εκ νέου αγωγή κατά του υπό αναφορά νομικού προσώπου, για τη χρηματική οφειλή των €11.444. Όπως αναφέρεται στην απαντητική επιστολή του ΥΠΑΜ, ημερ. 23.9.2021, το υπόλοιπο του πιο πάνω λογαριασμού που αφορά στην πιο πάνω επιταγή μειώθηκε στις €11.444, που αποτελεί το

πραγματικό ποσό απαίτησης του Υπουργείου. Ακολούθως το ΥΠΑΜ με επιστολή του, ημερ. 1.11.2021, προς τη Νομική Υπηρεσία ζήτησε εκ νέου ενημέρωση αναφορικά με την καταχώριση αγωγής εναντίον της εν λόγω εταιρείας.

β. Επιταγή ύψους €128.145, ημερ. 22.12.1999, εκδόθηκε από συγκεκριμένη εταιρεία ως εγγύηση συμμετοχής σε διαγωνισμό για ανέγερση στρατοπέδου. Όταν κατατέθηκε από την Αναθέτουσα Αρχή, λόγω αθέτησης του Αναδόχου να προσκομίσει εμπρόθεσμα εγγύηση πιστής εκτέλεσης του συμβολαίου, η επιταγή επιστράφηκε μέσω της Κεντρικής Τράπεζας ως απλήρωτη, λόγω έλλειψης διαθέσιμων κεφαλαίων από τον εκδότη της. Σημειώσαμε ότι, το αρμόδιο Δικαστήριο επέβαλε ποινή φυλάκισης με αναστολή στον διευθυντή της εταιρείας που εξέδωσε την πιο πάνω επιταγή, ενώ κινήθηκε παράλληλα και αγωγή κατά της εταιρείας, η οποία ωστόσο, σύμφωνα με επιστολή της Νομικής Υπηρεσίας, ημερ. 25.11.2008, δεν κατέστη εφικτό να επιδοθεί, καθότι οι εναγόμενοι είχαν εγκαταλείψει τη διεύθυνσή τους. Όπως αναφέραμε σε προηγούμενες Εκθέσεις της Υπηρεσίας μας, το ΥΠΑΜ με επιστολή του, ημερ. 8.12.2008, ενημέρωσε τη Νομική Υπηρεσία αναφορικά με την ταχυδρομική διεύθυνση της εν λόγω εταιρείας και παρόλο που ακολούθησαν και άλλες επιστολές, το συγκεκριμένο θέμα παραμένει μέχρι και σήμερα στάσιμο. Το Υπουργείο με νέα επιστολή του προς τη Νομική Υπηρεσία, ημερ. 3.10.2023, ζήτησε όπως πληροφορηθεί κατά πόσο η προώθηση της υπόθεσης στο δικαστήριο είναι πλέον αδύνατη ή έχει ανασταλεί.

Ζητήσαμε όπως το ΥΠΑΜ μας τηρεί ενήμερους αναφορικά με τις οποιεσδήποτε εξελίξεις.

Όπως μας πληροφόρησε το ΥΠΑΜ, για το θέμα της παραγράφου 5.3 (α), η Νομική Υπηρεσία ανέθεσε τον χειρισμό της υπόθεσης σε συγκεκριμένο ιδιωτικό δικηγορικό γραφείο, το οποίο με επιστολή του ημερ. 14.12.2023, ανέφερε πως η εν λόγω υπόθεση ακολουθεί τους Κανονισμούς Πολιτικής Δικονομίας του 2023 και θα προβούν σε σχετική ενημέρωση για τις οποιεσδήποτε εξελίξεις. Αναφορικά με το θέμα της παραγράφου 5.3 (β), το ΥΠΑΜ μας ανέφερε πως δεν υπάρχουν οποιεσδήποτε εξελίξεις.

5.4 Παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στην ΕΦ

Η συνολική δαπάνη που αφορά στην παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στην ΕΦ, για το έτος 2022, ανήλθε στα €3.121.840. Οι εν λόγω χρεώσεις από μέρους του τηλεπικοινωνιακού πάροχου (Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου -ΑΤΗΚ), αφορούν σε ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών που περιλαμβάνει, επιπλέον της σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, τις υπηρεσίες δικτύωσης, το διαδίκτυο, την τηλεϊδοποίηση, καθώς επίσης την παροχή ειδικών διευκολύνσεων.

Όπως αναφέραμε εκτενέστερα σε προηγούμενη Έκθεση της Υπηρεσίας μας, το ΓΕΕΦ από το 2012 είχε επισημάνει στο ΥΠΑΜ την ανάγκη συνομολόγησης σύμβασης, με αντικείμενο την παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στην ΕΦ, προκειμένου αφενός να διασφαλισθούν ζητήματα που άπτονται της επιχειρησιακής ετοιμότητας της Δύναμης και αφετέρου να επιτευχθεί μείωση στις χρεώσεις/τιμολογήσεις των παρεχόμενων υπηρεσιών. Διαπιστώσαμε σημαντική καθυστέρηση, από μέρους του ΥΠΑΜ, τόσο στο θέμα της υποβολής σχετικής Πρότασης προς το Υπουργικό Συμβούλιο (ΥΣ) για έγκριση της διαδικασίας διαπραγμάτευσης με την ΑΤΗΚ, στη βάση των

διατάξεων του άρθρου 13(α) του Ν.173(Ι)/2011, όσο και στον προσδιορισμό των υπηρεσιακών αναγκών της ΕΦ που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τη συνομολόγηση της εν λόγω συμφωνίας. Ειδικότερα, βάσει στοιχείων που τηρούνται στο ΥΠΑΜ προκύπτει ότι το αίτημα προς τον εν λόγω τηλεπικοινωνιακό πάροχο, για υποβολή προσφοράς επί των ήδη παρεχόμενων υπηρεσιών προς την ΕΦ, υποβλήθηκε στις 2.7.2018. Αναφορικά με τα πιο πάνω γεγονότα, θα θέλαμε να επισημάνουμε τα ακόλουθα:

α. Από τον έλεγχο λογιστικής εγγραφής, που αφορούσε στην πληρωμή τιμολογίου της ΑΤΗΚ ύψους €257.953, για τον μήνα Απρίλιο 2022, διαπιστώσαμε ότι, παρά την παρέλευση πέραν της μιας δεκαετίας και παρόλο που το ΥΠΑΜ, με διαδοχικές επιστολές του ημερ. 14.6.2021 και 1.6.2023, μας διαβεβαίωσε πως βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο η καταγραφή των συμπληρωματικών τηλεπικοινωνιακών αναγκών συγκεκριμένου εξοπλιστικού προγράμματος της ΕΦ και ότι εντός του 2023 θα αποστέλλετο στην ΑΤΗΚ προσχέδιο της συμφωνίας για έναρξη των διαπραγματεύσεων, δεν είχε σημειωθεί, μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου μας, οποιαδήποτε ουσιαστική εξέλιξη. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει έμπρακτα την επίδειξη ολιγωρίας με ότι αυτό συνεπάγεται, αφενός στη διασφάλιση της συνεχούς, αδιάλειπτης και κατά προτεραιότητα τεχνικής υποστήριξης της ΕΦ σε θέματα τηλεπικοινωνιών, τόσο στην ειρήνη, όσο και σε περιόδους κρίσεων/στρατιωτικών επιχειρήσεων και αφετέρου στην προώθηση της χρηστής διοίκησης, στη βάση των αρχών της οικονομίας, αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας.

Ζητήσαμε όπως μας αναφερθούν οι λόγοι για τους οποίους το ΥΠΑΜ δεν έχει συνομολογήσει, μέχρι σήμερα, οποιαδήποτε συμφωνία με την ΑΤΗΚ, κατά παράβαση της σχετικής Απόφασης του ΥΣ, του 2017.

Το ΥΠΑΜ μας ανέφερε ότι η ΑΤΗΚ, μετά από σχετική Απόφαση του ΥΣ, ορίστηκε ως ο αποκλειστικός τηλεπικοινωνιακός πάροχος για την προώθηση συγκεκριμένου προγράμματος της ΕΦ, με αποτέλεσμα να προκύψουν νέες ανάγκες για παρεχόμενες υπηρεσίες από μέρους της. Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, το Υπουργείο δεν προχώρησε στη σύναψη σύμβασης, ωστόσο εκτιμάται ότι θα επιτευχθεί συμφωνία με την ΑΤΗΚ, για την παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, εντός του 2024.

β. Στο υπό αναφορά τιμολόγιο περιλαμβάνονταν, μεταξύ άλλων, χρεώσεις για συνολικά 1.526 συνδέσεις - κυκλώματα (αναλογικά) ειρηνικής περιόδου και εκτάκτου ανάγκης, που συνδέουν δύο σημεία ενδιαφέροντος της ΕΦ (μαγνητικά), έναντι συνολικής μηνιαίας χρέωσης €151.430, πλέον ΦΠΑ. Βάσει στοιχείων που τηρούνται στο ΓΕΕΦ, διαπιστώσαμε ότι από τις ανωτέρω συνδέσεις, οι 660 περιλαμβάνονταν στην ειδική συμφωνία μεταξύ ΓΕΕΦ και ΑΤΗΚ, για την περίοδο 1995-2004, η οποία αφορούσε στην παροχή ειδικής τιμολόγησης σημαντικού αριθμού κυκλωμάτων για κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών της ΕΦ. Διευκρινίζουμε ότι, παρόλο που η εν λόγω συμφωνία έχει λήξει χρονικά, η συμφωνηθείσα μηνιαία τιμή χρέωσης (€53.350, πλέον ΦΠΑ) εξακολουθεί να εφαρμόζεται μέχρι και σήμερα χωρίς ουσιαστική μεταβολή. Από περαιτέρω έλεγχο που διενεργήσαμε στην εν λόγω χρέωση, διαπιστώσαμε τα παρακάτω:

- (i) Για τον υπόλοιπο αριθμό κυκλωμάτων (866) που έχουν εγκατασταθεί μετά τη λήξη της ανωτέρω ειδικής συμφωνίας, καταβλήθηκε, κατά τον μήνα Απρίλιο 2022, ποσό ύψους

€98.081, πλέον ΦΠΑ, το οποίο κρίνεται δυσανάλογο (ποσοστιαία απόκλιση 40%) της αντίστοιχης χρέωσης που θα επιβαλλόταν στη βάση της εν λόγω ειδικής τιμολόγησης, γεγονός που παραπέμπει σε ενδεχόμενη έμμεση κρατική ενίσχυση.

- (ii) Σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται στο ΓΕΕΦ, ο αντίστοιχος αριθμός κυκλωμάτων, που περιλαμβάνονταν στη συγκεκριμένη ειδική συμφωνία περί τα τέλη του 2012, ανέρχονταν στα 984, έναντι μηνιαίας δαπάνης €53.363 πλέον ΦΠΑ, ενώ κατά τους μήνες Απρίλιο 2022 και Ιούλιο 2023 μειώθηκαν σταδιακά στα 660 και 614, αντίστοιχα (ποσοστιαία μείωση 38% σε σχέση με το 2012), χωρίς ωστόσο να επέλθει η ανάλογη μείωση στη μηνιαία τιμή χρέωσης, η οποία παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητη στις €53.350, πλέον ΦΠΑ. Το γεγονός αυτό ενισχύει περαιτέρω την πιο πάνω διαπίστωσή μας, για ενδεχόμενη έμμεση κρατική ενίσχυση.

Σύσταση: Λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντικότητα, αφενός της συμμόρφωσης στις πρόνοιες των Νόμων και Κανονισμών του κράτους και αφετέρου της διασφάλισης της αποστολής της ΕΦ και της Κεντρικής Υπηρεσίας Πολιτικής Σχεδίασης Εκτάκτων Αναγκών, να επισπευτούν οι διαδικασίες για συνομολόγηση σύμβασης, με αντικείμενο την παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στην ΕΦ. Κατά την εν λόγω διαδικασία, να ληφθούν υπόψη οι εξελίξεις, τόσο στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, όσο και στην υλοποίηση συναφών εξοπλιστικών προγραμμάτων, προκειμένου να περιληφθούν οι ανάλογες πρόνοιες/ειδικοί όροι στη σύμβαση. Οι τιμές που θα συμφωνηθούν με τον τηλεπικοινωνιακό πάροχο, θα πρέπει να συνάδουν με τις αντίστοιχες τιμές αγοράς, ώστε να μην προκύπτει ζήτημα έμμεσης κρατικής ενίσχυσης.

5.5 Απώλεια εντύπων είσπραξης ΓΛ 23

Τα πιο πάνω έντυπα χρησιμοποιούνται για την είσπραξη τελών από πωλήσεις εγγράφων προσφορών. Κατά τον έλεγχο δεν εντοπίστηκαν τα έντυπα με αύξοντα αριθμό 181051-181100 και 181101-181150. Σύμφωνα με τη Δημοσιονομική και Λογιστική Οδηγία (ΔΛΟ) αρ. 62, η απώλεια βιβλίων είσπραξης πρέπει να καταγγέλλεται στον Γενικό Λογιστή και στον Γενικό Ελεγκτή χωρίς καθυστέρηση. Η καταγγελία πρέπει να αναφέρει όλες τις περιστάσεις κάτω από τις οποίες απωλέσθηκαν.

Σύσταση: Να καταβληθούν προσπάθειες για εντοπισμό των πιο πάνω εντύπων το συντομότερο δυνατό. Σε περίπτωση μη εντοπισμού τους, θα πρέπει να εφαρμοστούν οι πρόνοιες που καθορίζονται στη ΔΛΟ με αρ. 62.

Το ΥΠΑΜ μας ενημέρωσε ότι τα εν λόγω έντυπα έχουν εντοπιστεί και είναι διαθέσιμα για έλεγχο.

5.6 Χρηματοοικονομική Διαχείριση στο Δημόσιο Τομέα – Κατάσταση Μητρώων/Εντύπων και Ελέγχων

Ετοιμασία Κατάστασης Μητρώων/Εντύπων και Ελέγχων. Σύμφωνα με την εγκύκλιο του Γενικού Λογιστηρίου αρ. 1786, ημερ. 7.2.2020, οι Διευθύνσεις Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης του κάθε Υπουργείου/Τμημάτων/Υπηρεσιών, θα πρέπει για κάθε έτος και όχι

αργότερα από το τέλος Φεβρουαρίου του επόμενου έτους, αρχής γενομένης από το 2020, να επιβεβαιώνουν μετά από δικούς τους ελέγχους, στον Γενικό Διευθυντή κάθε Υπουργείου, για κάθε Τμήμα του Υπουργείου τους ξεχωριστά, την ορθή τήρηση των καθορισμένων διαδικασιών που διέπουν τη χρηματοοικονομική διαχείριση. Η ίδια κατάσταση πρέπει να αποστέλλεται και στον Διευθυντή του Τμήματος/Υπηρεσίας που το αφορά και να κοινοποιείται στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

Κατά τον έλεγχο μας τον Οκτώβριο του 2023, το ΥΠΑΜ μας προσκόμισε καθυστερημένα αντίγραφο της εν λόγω κατάστασης που έφερε ημερομηνία 7.3.2023, η οποία ωστόσο δεν έφερε αρίθμηση με κόκκινο στυλό, στη δεξιά άνω γωνία κάθε σελίδας κατά σειρά λήψεως, ούτε την προβλεπόμενη σφραγίδα παραλαβής της από το αρχείο του ΥΠΑΜ, όπως προνοείται στο Κεφάλαιο «II», παρ. 5(1)(2)&(3) των Γενικών Διατάξεων της Δημόσιας Υπηρεσίας, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να προσδιορισθεί ο ουσιώδης χρόνος ετοιμασίας της.

Από έλεγχο που διενεργήσαμε στον αντίστοιχο φάκελο αρχειοθέτησης του συγκεκριμένου εγγράφου, διαπιστώσαμε ότι παραλήφθηκε από την υπεύθυνη του αρχείου στις 3.10.2023, ημερομηνία διεξαγωγής του επιτόπιου ελέγχου από την Υπηρεσία μας.

Συστάσεις:

Συμμόρφωση με το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη Χρηματοοικονομική Διαχείριση στο Δημόσιο Τομέα.

Το ΥΠΑΜ στην απάντησή του, ημερ. 26.1.2024, μας ανέφερε ότι οι ελέγχοι είχαν διενεργηθεί εντός των χρονοδιαγραμμάτων και η επιστολή είχε ετοιμαστεί έγκαιρα. Μελλοντικά θα βεβαιώνεται η αποστολή και η καταχώριση στους φακέλους.

5.7 «Μηνιαίο Κοστολόγιο Οχήματος/Μηχανήματος» - Έντυπο GEN 52

Διαπιστώσαμε ότι στο πιο πάνω έντυπο, δεν πραγματοποιείται έλεγχος του μέσου όρου δαπανών καυσίμων ανά όχημα/μηχάνημα που διατηρεί το ΥΠΑΜ, κατά παράβαση των προνοιών του ΚΑ αρ.122(1)(β).

Επίσης διαπιστώσαμε ότι, στο Μητρώο Βιβλίων Είσπραξης και Εσόδων (ΓΛ 158), παραλήφθηκαν από το Κυβερνητικό Τυπογραφείο στις 4.1.2008, έντυπα GEN 52 με αύξοντα αριθμό 16001-17000, τα οποία παραμένουν αχρησιμοποίητα μέχρι σήμερα.

Συστάσεις:

(i) Συμμόρφωση με τις πρόνοιες του σχετικού ΚΑ.

Το ΥΠΑΜ στην απάντησή του, ημερ. 26.1.2024, μας ανέφερε ότι θα γίνει άμεσα συμμόρφωση με τον πιο πάνω Κανονισμό Αποθηκών με αρ. 122(1)(β).

(ii) Ο αριθμός των εντύπων που παραλαμβάνονται να μην υπερβαίνει τις τρέχουσες ανάγκες του Τμήματος. Επιπρόσθετα, όπου παρατηρούνται αχρησιμοποίητα έντυπα που είναι πέραν

των αναγκών του Τμήματος, πρέπει να καταγράφονται στο Γενικό Λογιστή και να ειδοποιείται κατάλληλα ο Γενικός Ελεγκτής (ΔΛΟ 64(β)).

Το ΥΠΑΜ μας ενημέρωσε ότι τα αχρησιμοποίητα έντυπα θα δοθούν προς χρησιμοποίηση και θα τηρείται αυστηρά ο αύξων αριθμός τους.

5.8 Καταβολή πρόσθετου ποσού σε Συμβασιούχους Υπαξιωματικούς (ΣΥΠ) κατά την αφυπηρέτησή τους

Σύμφωνα με τους Κανονισμούς των περί Στρατού της Δημοκρατίας (Προσλήψεις, Ιεραρχία, Προαγωγές και Τερματισμός Απασχόλησης Συμβασιούχων Υπαξιωματικών Κανονισμών του 2017 (ΚΔΠ 429/2017), η σύμβαση απασχόλησης των ΣΥΠ τερματίζεται υποχρεωτικά με τη συμπλήρωση της ηλικίας των 57 ετών. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τον Κανονισμό 46, με τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας των 57 ετών και τον υποχρεωτικό τερματισμό της απασχόλησης, παρέχεται δικαίωμα για σύναψη νέας σύμβασης απασχόλησης διάρκειας τριών ετών, η οποία μπορούσε να ανανεωθεί για ακόμα τρία έτη και η οποία σε κάθε περίπτωση να έληγε κατά την ημερομηνία συμπλήρωσης του 63ου έτους της ηλικίας του. Το δικαίωμα της σύναψης ή ανανέωσης της τριετούς σύμβασης, παραχωρήθηκε με τους Κανονισμούς του 2017, λόγω του ότι οι ΣΥΠ δεν ήταν ενταγμένοι σε οποιοδήποτε επαγγελματικό σχέδιο συντάξεων και με τον υποχρεωτικό τερματισμό της σύμβασης απασχόλησής τους (με τη συμπλήρωση της ηλικίας των 57ετών) δικαιούνταν μόνο σε καταβολή φιλοδωρήματος.

Με την έγκριση του περί Επαγγελματικού Σχεδίου Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων των Υπαλλήλων της Κρατικής Υπηρεσίας και του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα, περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμου (Ν.210(Ι)/2022), οι ΣΥΠ απέκτησαν δικαίωμα σε καταβολή σύνταξης και εφάπαξ, με αποτέλεσμα να εκλείψει η ανάγκη σύναψης νέων συμβάσεων.

Ακολούθως, με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 93.998, ημερ. 15.11.2022, εξουσιοδοτήθηκε ο Υπουργός Άμυνας να τροποποιήσει τους σχετικούς κανονισμούς με κατάργηση του Κανονισμού 46 (καταργήθηκε στις 8.12.2022 με την ΚΔΠ 475/2022), δηλαδή να καταργηθεί το δικαίωμα για σύναψη νέας σύμβασης απασχόλησης διάρκειας τριών ετών (η οποία μπορούσε να ανανεωθεί για ακόμα τρία έτη), μετά τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας των 57 ετών και ταυτόχρονα, αποφασίστηκε η καταβολή πρόσθετου αφορολόγητου ποσού σε κάθε ΣΥΠ κατά την αφυπηρέτησή του, επιπρόσθετα από τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα (σύνταξη και εφάπαξ) που έχουν εγκριθεί, ως αντιστάθμισμα της απώλειας του πιο πάνω δικαιώματος. Το πρόσθετο ποσό ανέρχεται σε €34.000 για όσους ΣΥΠ δεν θα μπορούν να προχωρήσουν σε νέα σύμβαση μετά τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας των 57 ετών, ενώ σε όσους έχουν ήδη προχωρήσει σε νέα σύμβαση τριών ετών και δεν έχει ανανεωθεί για περαιτέρω τριετή σύμβαση, το πρόσθετο ποσό ανέρχεται σε €17.000.

Σε σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ημερ. 20.10.2022, αναφέρεται μεταξύ άλλων, ότι δεν παρέχεται οποιαδήποτε νομιμοποιητική βάση για παραχώρηση οποιουδήποτε ποσού, ως αντιστάθμισμα για τα έξι έτη που ενδεχομένως και υπό προϋποθέσεις

θα μπορούσε να ανανεωθεί η σύμβαση απασχόλησης των ΣΥΠ, ούτε η παραχώρηση οποιουδήποτε ποσού «κατά χάριν». Επίσης αναφέρεται ότι η θέσπιση του Κανονισμού 46 δικαιολογήθηκε λόγω της απουσίας του ωφελήματος λήψης σύνταξης και ως εκ τούτου, με την ενσωμάτωση των ΣΥΠ στο νέο σχέδιο συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, το δικαίωμα υποβολής αίτησης παράτασης της σύμβασης απασχόλησης θα έπρεπε να εκλείψει.

Με βάση τα πιο πάνω η Υπηρεσία μας εξέφρασε την άποψη ότι η καταβολή του εν λόγω επιπρόσθετου ποσού στους ΣΥΠ δεν είναι νόμιμη.

Το ΥΠΑΜ μας πληροφόρησε ότι οι σχετικές πιστώσεις έχουν πλέον συμπεριληφθεί στον Νόμο, με τίτλο « Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.3) του 2023».

5.9 Καταβολή ειδικού μηνιαίου επιδόματος

Με βάση τις πρόνοιες των περί Στρατού της Δημοκρατίας (Προσλήψεις, Ιεραρχία, Προαγωγές και Τερματισμός Απασχόλησης Συμβασιούχων Υπαξιωματικών) Κανονισμών (ΚΔΠ 429/2017), σε Συμβασιούχο Υπαξιωματικό ΣΥΠ που προσλήφθηκε με βάση τις πρόνοιες των περί Εθελοντών Πενταετούς Υποχρέωσης του Στρατού της Δημοκρατίας Κανονισμών και υπηρετούσε στον Στρατό την 31.12.2013, καταβάλλεται ειδικό μηνιαίο επίδομα, το ύψος του οποίου καθορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο μετά από εισήγηση των Υπουργών Άμυνας και Οικονομικών.

Σε περίπτωση που ο ΣΥΠ προάγεται στον επόμενο βαθμό από τον βαθμό που κατείχε κατά την έναρξη της ισχύος των Κανονισμών ΚΔΠ 429/2017, η καταβολή του ειδικού μηνιαίου επιδόματος τερματίζεται. Όμως, όταν ο μηνιαίος μισθός του, περιλαμβανομένων γενικών αυξήσεων μισθών και τιμαριθμικού επιδόματος, αμέσως πριν από την προαγωγή του, συν το ειδικό μηνιαίο επίδομα που λάμβανε πριν από την προαγωγή του, ήταν υψηλότερα από τον μηνιαίο μισθό του μετά την προαγωγή, συνεχίζει να λαμβάνει ειδικό μηνιαίο επίδομα σε τέτοιο ύψος, ώστε να εξισώνεται ο μισθός του συν το επίδομα με αυτά, έως ότου και ο μισθός του, με την παραχώρηση προσαυξήσεων, υπερβεί τον αμέσως πριν από την προαγωγή μισθό του, συν το ειδικό μηνιαίο επίδομα που λάμβανε πριν από την προαγωγή του.

Από τον έλεγχο περίπτωσης απολαβών που περιλήφθηκε στο δείγμα ελέγχου μας για το 2022, και συγκεκριμένα για τον μήνα μισθοδοσίας Ιανουαρίου 2022, διαπιστώσαμε ότι λανθασμένα καταβλήθηκε αυξημένο ειδικό μηνιαίο επίδομα σε ΣΥΠ που είχε προαχθεί πρόσφατα, καθότι δελήφθηκε έγκαιρα υπόψη από το λογιστήριο του ΥΠΑΜ η εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών αρ.1688, ημερ.5.1.2022, που αφορούσε στην αλλαγή του τιμαριθμικού επιδόματος, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί υπερπληρωμή και να ανακτηθεί καθυστερημένα τον Μάρτιο του 2022.

Σύσταση: Να λαμβάνονται έγκαιρα υπόψη οι πρόνοιες των σχετικών εγκυκλίων προς αποφυγή δημιουργίας υπερπληρωμών.

Το ΥΠΑΜ μας πληροφόρησε ότι το πιο πάνω θέμα προέκυψε λόγω του ταυτόχρονου των χρονοδιαγραμμάτων κλεισίματος του μισθολογίου μαζί με την παραλαβή μεγάλου όγκου

προαγωγών των ΣΥΠ, για τις οποίες δεν παρέχόταν ο απαιτούμενος χρόνος ετοιμασίας των εντύπων και ελέγχου τους.

5.10 Διαδικασία παραλαβής και πληρωμής τιμολογίων

Από το σύνολο των δέκα συναλλαγών του δείγματός μας, στις πέντε από αυτές (ποσοστό 50%) τα αντίστοιχα τιμολόγια/παραστατικά δεν έφεραν σφραγίδα με την ημερομηνία παραλαβής τους, κατά παράβαση της εγκυκλίου του Γενικού Λογιστηρίου αρ. 1730 ημερ. 20.8.2014, σύμφωνα με την οποία, όλα τα τιμολόγια/παραστατικά πληρωμής που παραλαμβάνονται, σφραγίζονται με την ημερομηνία παραλαβής. Ο ελέγχων λειτουργός γνωρίζοντας την ημερομηνία παραλαβής ενός εγγράφου, μπορεί να εξαγάγει συμπεράσματα σχετικά με το εάν η διεκπεραίωση της δαπάνης πραγματοποιήθηκε χωρίς καθυστερήσεις.

Σύσταση: Να δοθούν οδηγίες για εφαρμογή των προνοιών της πιο πάνω εγκυκλίου.

Το ΥΠΑΜ μας ανέφερε ότι προέβηκε στην έκδοση σχετικής εγκυκλίου για άμεση συμμόρφωση των υπευθύνων στην ανωτέρω εγκύκλιου του ΓΛ.

6. Ευρήματα ελέγχου συμμόρφωσης και συστάσεις

Τα ευρήματα από τον πιο πάνω έλεγχο, με εξαίρεση εκείνα που αφορούν σε απόρρητες πληροφορίες, παρατίθενται πιο κάτω.

6.1 Έλεγχος διαχειρίσεων Μονάδων – Ανεξάρτητων Υπομονάδων της ΕΦ

Η Υπηρεσία μας υλοποίησε κατά το χρονικό διάστημα 8.11.2022 – 16.2.2023, συνολικά δέκα προγραμματισμένους ελέγχους στις έδρες συγκεκριμένων Μονάδων-Ανεξάρτητων Υπομονάδων της ΕΦ, από τους οποίους οι επτά αφορούσαν Μονάδες που είχαν διαλυθεί στο παρελθόν. Στο πλαίσιο των πιο πάνω ελέγχων διενεργήσαμε, μεταξύ άλλων, δειγματοληπτικούς ελέγχους τόσο στα διατακτικά μεταφοράς υλικών κατά το κλείσιμο των Μονάδων, όσο και στο μηδενισμό/κλείσιμο των καρτελών αποθήκης (ΕΦ24) και μερίδων υλικού (ΕΦ91). Επίσης, προβήκαμε σε δειγματοληπτικές καταμετρήσεις γενικού υλικού, καυσίμων, εντύπων, ειδών εφοδιασμού και τροφίμων, καθώς επίσης πυρομαχικών και ατομικού οπλισμού. Επιπρόσθετα, επιθεωρήσαμε τα φυσικά μέτρα ασφαλείας των ελκυστικών υλικών (οπλισμός – πυρομαχικά). Από τους πιο πάνω ελέγχους προέκυψαν τα ακόλουθα θέματα:

α. Μη συμμόρφωση των Διαχειριστικών και Οικονομικών Οργάνων, καθώς και των Διοικήσεων των Μονάδων, με τις πρόνοιες/ρυθμίσεις των σχετικών Πάγιων Διαταγών (ΠαΔ) του ΓΕΕΦ. Ειδικότερα, διαπιστώσαμε τις παρακάτω αποκλίσεις:

- (i) Σε αποθήκες πυρομαχικών συγκεκριμένης Μονάδας, δεν τηρούνταν οι κανόνες ασφάλειας που καθορίζονται στη σχετική ΠαΔ του ΓΕΕΦ και αφορούν, τόσο στη στοίβαξη των πυρομαχικών εντός των αποθηκών, όσο και στη σήμανσή τους με τα κατάλληλα σήματα, υποδεικνύοντας τους διάφορους σχετικούς κινδύνους.

Σύσταση: Συμμόρφωση των υπευθύνων στους κανόνες ασφάλειας και σήμανσης των αποθηκών πυρομαχικών, όπως αυτοί ορίζονται στη σχετική ΠαΔ.

Το ΓΕΕΦ με έγγραφό του ημερ. 24.3.2023, μας ανέφερε ότι, αφενός δεν υπάρχει χώρος για να διασφαλιστούν οι απαραίτητες αποστάσεις κατά τη στοίβαξη των πυρομαχικών εντός των αποθηκών και αφετέρου έχει ξεκινήσει η διαδικασία προμήθειας νέων πινακίδων σήμανσης.

- (ii) Σύμφωνα με διαταγή του ΓΕΕΦ ημερ. 31.10.2022, συγκεκριμένες παρτίδες χειροβομβίδων αμυντικού τύπου και εμπρηστικού περιεχομένου, κρίθηκαν ακατάλληλες και συνεπώς απαιτείτο η επιστροφή τους στο ανεφοδιαστικό όργανο, στη βάση διαδικασίας που καθορίζεται σε σχετική ΠαΔ. Κατά τον έλεγχό μας σε Μονάδα της ΕΦ, στις 8-15.11.2022, διαπιστώσαμε ότι εξακολουθούσε να τηρείται στις εγκαταστάσεις της, σημαντική ποσότητα των εν λόγω πυρομαχικών.

Σύσταση: Συμμόρφωση των υπευθύνων στις πρόνοιες/διαδικασίες της σχετικής ΠαΔ.

Το ΓΕΕΦ με έγγραφό του ημερ. 24.3.2023, μας ανέφερε ότι η παράδοση των πιο πάνω πυρομαχικών ολοκληρώθηκε στις 9.12.2022.

- (iii) Πυροσβεστήρας που βρισκόταν σε πυροσβεστικό σημείο πλησίον αποθηκών πυρομαχικών συγκεκριμένης Μονάδας, έφερε σήμανση με ημερομηνία λήξης το 2014, χωρίς ωστόσο να έχει συντηρηθεί από τότε.

Σύσταση: Επιπλέον της συμμόρφωσης με τα μέτρα πυρασφάλειας πυρομαχικών, να ετοιμαστεί μητρώο, στο οποίο να καταγράφονται όλοι οι πυροσβεστήρες που διατηρεί η Μονάδα και να ενημερώνεται με την ημερομηνία αναγόμωσης - επιθεώρησής τους.

Το ΓΕΕΦ με έγγραφό του, ημερ. 24.3.2023, μας ανέφερε ότι έχουν αναγομωθεί όλοι οι πυροσβεστήρες και έχει καταρτιστεί μητρώο με όλους τους πυροσβεστήρες της Μονάδας.

- (iv) Πυροσβεστήρες που χρησιμοποιούνται για την πυρασφάλεια αποθηκών καυσίμων – ελαιολιπαντικών συγκεκριμένων Μονάδων, έφεραν σήμανση με ημερομηνία λήξης το 2020, ενώ σε άλλη περίπτωση δεν αναγραφόταν τόσο η ημερομηνία της τελευταίας αναγόμωσης, όσο και η ημερομηνία μελλοντικής επιθεώρησης/αναγόμωσης.

Σύσταση: Συμμόρφωση με τα μέτρα πυρασφάλειας των ανωτέρω αποθηκών, όπως αυτά καθορίζονται στη σχετική ΠαΔ.

Το ΓΕΕΦ με έγγραφό του, ημερ. 24.3.2023, μας ενημέρωσε ότι στη μία περίπτωση, η υπεύθυνη Μονάδα ολοκλήρωσε την αναγόμωση των πυροσβεστήρων, ενώ στην άλλη περίπτωση, η συντήρησή τους αποτελεί συμβατική υποχρέωση του Αναδόχου της σύμβασης προμήθειας καυσίμων στην ΕΦ και για το σκοπό αυτό έχει ενημερωθεί σχετικά ο εν λόγω Ανάδοχος.

- (v) Πυροσβεστήρες που χρησιμοποιούνται για την πυρασφάλεια αποθηκών πυρομαχικών δύο Μονάδων, βρίσκονταν κλειδωμένοι εντός των εν λόγω αποθηκών, αντί να είναι έξω από αυτές και σε μία περίπτωση, οι πυροσβεστήρες δεν έφεραν ημερομηνία λήξης. Επιπλέον, σε δύο συγκεκριμένες αποθήκες (πυρομαχικών και τροφίμων) δεν υπήρχαν πυροσβεστικά σημεία, με ότι αυτό συνεπάγεται στην αποτελεσματικότητα των ενεργειών των υπευθύνων σε περίπτωση εκδήλωσης του κινδύνου.

Το ΓΕΕΦ με σχετικά έγγρατά του, ημερ. 26.4.2023 και 2.5.2023, μας ενημέρωσε ότι αφενός, όσοι πυροσβεστήρες βρίσκονταν στο εσωτερικό των αποθηκών, τοποθετήθηκαν εξωτερικά και αφετέρου εκδόθηκε διαταγή για την πιστή τήρηση των διαδικασιών που καθορίζονται στην αντίστοιχη ΠαΔ. Επιπλέον, οι πυροσβεστήρες που δεν έφεραν ημερομηνία λήξης, έχουν προωθηθεί για έλεγχο και αναγόμωση και τοποθετήθηκαν πυροσβεστικά σημεία έξω από τις δύο αποθήκες.

- (vi) Παρακολουθούμενα/ελεγχόμενα έντυπα ενώ παρέμεναν αχρησιμοποίητα επί σειρά ετών, δεν επιστράφηκαν/παραδόθηκαν στο ανεφοδιαστικό όργανο, ακόμη και μετά τη διάλυση συγκεκριμένης Μονάδας το 2016.

Σύσταση: Τα υπό αναφορά έντυπα να επιστραφούν άμεσα στο ανεφοδιαστικό όργανο, προκειμένου να χορηγηθούν σε άλλες Μονάδες/Ανεξάρτητες Υπομονάδες.

Το ΓΕΕΦ, με έγγραφό του ημερ. 16.2.2023, μας ανέφερε ότι έχουν ανευρεθεί όλα τα πιο πάνω έντυπα και έχει δρομολογηθεί η διαδικασία παράδοσής τους στο ανεφοδιαστικό όργανο.

- (vii) Μη ορθή ή/και ελλιπής συμπλήρωση του μητρώου ελεγχόμενων εντύπων (ΕΦ 399), του γενικού μητρώου καρτελών (ΕΦ 402), του βιβλίου παρακολούθησης κοστολογίων, καθώς και των δελτίων κοστολογίου (ΕΦ 158) .
- (viii) Σε συγκεκριμένη Μονάδα δεν είχε διενεργηθεί στο παρελθόν καμία καταστροφή των καρτελών αποθήκης (ΕΦ24), για τις οποίες πληρούνταν οι απαιτούμενες προϋποθέσεις.
- (ix) Διαχειριστές προβαίνουν σε διορθώσεις λαθών, τόσο στο γενικό μητρώο καρτελών (ΕΦ 402), όσο και στις καρτέλες αποθήκης (ΕΦ24), με τη χρήση διορθωτικού υγρού ή ακόμη, χρησιμοποιώντας μπλε στυλό, μουντζουρώνοντας τα εν λόγω έντυπα. Επιπλέον, εντοπίσαμε περιπτώσεις όπου στις εν λόγω καρτέλες καταχωρίζονται στοιχεία υλικών με μολύβι.
- (x) Αριθμός καρτελών αποθήκης (ΕΦ24) δεν έφεραν, τόσο την υπογραφή του Διοικητή, όσο και τη σφραγίδα της Μονάδας.
- (xi) Ύπαρξη αριθμητικών λαθών στις καρτέλες αποθήκης (ΕΦ24), τα οποία ωστόσο δεν εντοπίστηκαν κατά την ετοιμασία των συγκριτικών καταστάσεων, γεγονός που καταδεικνύει πως αυτές δεν ετοιμάστηκαν με τη δέουσα προσοχή.
- (xii) Μονάδα προέβηκε στην καταστροφή δικαιολογητικού παραλαβής ή χορήγησης εφοδίων/ υλικών (ΕΦ1), το οποίο συνιστά ελεγχόμενο έντυπο, πριν να προηγηθεί ο δειγματοληπτικός έλεγχος από την Υπηρεσία μας.
- (xiii) Μονάδα προέβηκε στην καταστροφή διαφόρων παρακολουθούμενων εντύπων, τα οποία δεν ήταν καταχωρισμένα στο μητρώο ελεγχόμενων εντύπων (ΕΦ399) που μας υποβλήθηκε για έλεγχο και επιπλέον, δεν κατέστη δυνατός ο εντοπισμός του προηγούμενου μητρώου, όπου πιθανό να είχαν καταχωριστεί τα εν λόγω έντυπα.
- (xiv) Σε ορισμένες περιπτώσεις διάλυσης Μονάδων δεν τηρήθηκαν όλες οι καθοριζόμενες διαδικασίες απόδοσης λογαριασμού κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους. Συγκεκριμένα, διαπιστώσαμε τα ακόλουθα:
 - ◆ Δεν εντοπίσαμε τα απαιτούμενα πιστοποιητικά/δελτία καταλληλότητας του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών (ΗΜΥ) ή των αρμόδιων Κλιμακίων Τεχνικού, σχετικά με την καταλληλότητα του κύριου τεχνικού υλικού (οχήματα, οπλισμός), των οικιακών ηλεκτρικών συσκευών και άλλου ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, που επρόκειτο να διακινηθεί λόγω διάλυσης Μονάδων της ΕΦ.
 - ◆ Ο μηδενισμός των καρτελών αποθήκης (ΕΦ24) έγινε με πρωτόκολλο καταστροφής, αντί με την έκδοση διαταγής χορήγησης σε άλλες Μονάδες ή επιστροφής στα ανεφοδιαστικά όργανα, όλων των υλικών της υπό διάλυση Μονάδας.

- ◆ Δεν συντάχθηκαν οι απαιτούμενες συγκριτικές καταστάσεις με την ένδειξη «Λόγω Διάλυσης της Μονάδας».
- (xv) Κατά την παράδοση – παραλαβή της διαχείρισης υλικού Μονάδας, συντάχθηκε μόνο το πρωτόκολλο καταγραφή δικαιολογητικών, αντί να ετοιμαστεί το αντίστοιχο πρωτόκολλο παράδοσης – παραλαβής της εν λόγω διαχείρισης, σύμφωνα με το οποίο ελέγχεται και διασφαλίζεται η εύρυθμη και κανονική λειτουργία της, από την 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους μέχρι και την ημερομηνία αλλαγής των καθηκόντων του διαχειριστή.
- (xvi) Μονάδα προέβηκε στη χορήγηση πυρομαχικών χωρίς να εκδοθεί Ημερήσια Διαταγή σχετικά με την αντίστοιχη εκπαιδευτική δραστηριότητα.
- (xvii) Η ημερομηνία καταλληλόλητας ελαιολιπαντικού, που χρησιμοποιείται στο κιβώτιο ταχυτήτων τύπου οχημάτων, τα οποία δεν διαθέτει πλέον συγκεκριμένη Μονάδα, είχε παρέλθει από το 2012, χωρίς ωστόσο να τηρηθούν οι διαδικασίες της σχετικής ΠαΔ που αφορούν στο χειρισμό αναλωσίμων υλικών, των οποίων η ημερομηνία λήξης θα παρέλθει σύντομα, με αποτέλεσμα το υπό αναφορά απόθεμα να μην έχει αξιοποιηθεί εμπρόθεσμα από την ΕΦ.

Σύσταση: Για όλες τις ανωτέρω επιμέρους αποκλίσεις από τις διαδικασίες και ρυθμίσεις που καθορίζονται στις αντίστοιχες κατά περίπτωση ΠαΔ του ΓΕΕΦ, να ληφθούν διορθωτικές ενέργειες για συμμόρφωση των υπευθύνων στις εκάστοτε πρόνοιες.

Το ΓΕΕΦ στις διαδοχικές απαντήσεις του, μας ανέφερε ότι σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις εκδόθηκαν ισάριθμες διαταγές, με τις οποίες υπενθυμίζεται η υποχρέωση των αρμόδιων οικονομικών οργάνων των Μονάδων και φορέων της ΕΦ, για την πιστή τήρηση των διαδικασιών που προβλέπονται από τις αντίστοιχες ΠαΔ. Σε ορισμένες περιπτώσεις διατάχθηκε η διενέργεια ανάκρισης, προκειμένου να διαφανούν τα ακριβή αίτια των επιμέρους αποκλίσεων, καθώς και η ύπαρξη τυχόν ευθυνών από μέρους των υπευθύνων.

β. Μη εντοπισμός χορήγησης υλικών/πυρομαχικών εκπαίδευσης κατά το κλείσιμο Μονάδων.

- (i) Στη μερίδα υλικού (ΕΦ91) συγκεκριμένου προσαρτήματος διόπτρας σκόπευσης, αναφερόταν πως κατά τη διάλυση της Μονάδας χορηγήθηκαν 15 τεμάχια στο ανεφοδιαστικό όργανο, βάσει έκδοσης δικαιολογητικού παραλαβής ή χορήγησης εφοδίων/υλικών (ΕΦ1). Ωστόσο, στο εν λόγω δικαιολογητικό δεν γινόταν οποιαδήποτε σχετική αναφορά, με αποτέλεσμα να μην καθίσταται εφικτός ο εντοπισμός της πιο πάνω χορήγησης.

Ζητήσαμε από το ΓΕΕΦ, όπως μας ενημερώσει σχετικά και στην απάντησή του, ημερ. 10.4.2023, μας ανέφερε ότι το εν λόγω υλικό αποτελεί εξάρτημα γυάλινου καλύμματος της διόπτρας και είναι αναλώσιμο. Παρά τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν δεν κατέστη δυνατό να εξακριβωθεί η τύχη των 15 τεμαχίων, λόγω παρέλευσης μεγάλου χρονικού

διαστήματος από τη διάλυση της Μονάδας, το 2009. Επίσης, μετά από έρευνα στο ανεφοδιαστικό όργανο, δεν κατέστη δυνατή η ανεύρεση της αντίστοιχης καρτέλας ΕΦ91 για την παραλαβή του συγκεκριμένου υλικού.

- (ii) Υλικά που αναφέρονταν στην καρτέλα αποθήκης (ΕΦ24) ως να χορηγήθηκαν, κατά τη διάλυση Μονάδας, το 2018, σε άλλη Μονάδα, με συγκεκριμένο δικαιολογητικό παραλαβής ή χορηγήσεως εφοδίων - υλικών (ΕΦ1), δεν ήταν καταχωρισμένα στο αντίστοιχο χρεωστικό (ΕΦ1). Έπειτα από τηλεφωνική επικοινωνία με την παραλαμβάνουσα Μονάδα, διαπιστώσαμε ότι τα υλικά (ένας εκτυπωτής μεγέθους Α3, 240 επικρουστήρες και 160 εξωλκείς πολυβόλου) δεν είχαν εντοπιστεί ούτε εκεί.

Ζητήσαμε από το ΓΕΕΦ, όπως διερευνήσει το πιο πάνω θέμα και στην απάντησή του, ημερ. 14.3.2023, μας ανέφερε ότι δεν κατέστη δυνατό να εξευρεθεί οτιδήποτε, παρά τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν, λόγω παρέλευσης μεγάλου χρονικού διαστήματος.

- (iii) Υλικό (πέντε καπνογόνες χειροβομβίδες) που χορηγήθηκε σύμφωνα με την καρτέλα αποθήκης (ΕΦ24) συγκεκριμένης Μονάδας, δεν εντοπίστηκε στην αντίστοιχη καρτέλα αποθήκης της παραλαμβάνουσας Μονάδας.

Ζητήσαμε από το ΓΕΕΦ όπως διερευνήσει το πιο πάνω θέμα και στην απάντησή του ημερ. 16.3.2023, μας ανέφερε ότι από επιτόπιο έλεγχο που διενεργήθηκε ενδέχεται να πρόκειται για λογιστικό λάθος. Εξάλλου, οι εν λόγω καπνογόνες χειροβομβίδες είναι πυρομαχικό εκπαίδευσης και δεν αποτελούν μείζον ελκυστικό υλικό αλλά αναλώσιμο, το οποίο σε περίπτωση απώλειάς του, μια Διαχείριση Υλικού μπορεί εύκολα να δικαιολογήσει στην εκπαίδευση και να το διαγράψει ως πυρομαχικό εκπαίδευσης.

γ. Μη εντοπισμός παρακολουθούμενων εντύπων. Σε συγκεκριμένη Μονάδα δεν εντοπίσαμε παρακολουθούμενα έντυπα, μεταξύ των οποίων περιλαμβανόταν σημαντικός αριθμός δικαιολογητικών παραλαβής ή χορήγησης εφοδίων/υλικών (ΕΦ1).

Σύσταση: Να καταβληθούν προσπάθειες για ανεύρεση των πιο πάνω εντύπων κι υποβολή τους στην Υπηρεσία μας για έλεγχο.

Το ΓΕΕΦ με έγγραφό του, ημερ. 2.5.2023, μας ανέφερε ότι για το εν λόγω περιστατικό έχει διαταχθεί η διενέργεια ανάκρισης.

6.2 Αιφνίδιος έλεγχος του κυλικείου ΥΠΑΜ – ΓΕΕΦ

Επιπλέον των προαναφερθέντων προγραμματισμένων ελέγχων στις έδρες Μονάδων-Ανεξάρτητων Υπομονάδων της ΕΦ, διενεργήσαμε στις 16.6.2023, αιφνιδιαστικό έλεγχο στο κυλικείο των κεντρικών γραφείων του ΥΠΑΜ και του ΓΕΕΦ, το οποίο υπάγεται στη Λέσχη Εθνικής Φρουράς (ΛΕΦ). Κατά τη διάρκεια του εν λόγω ελέγχου διενεργήσαμε, μεταξύ άλλων, καταμέτρηση των μετρητών στην κατοχή του πωλητή του κυλικείου, καθώς και απογραφή των αποθεμάτων. Τα αποτελέσματα του ελέγχου κατέδειξαν πληθώρα παραβάσεων της σχετικής ΠαΔ, που αφορά στην οργάνωση, λειτουργία και λογιστικό σύστημα των Κέντρων Ψυχαγωγίας Μονάδων (ΚΨΜ), καθώς

και των ορθών πρακτικών συνετούς οικονομικής διαχείρισης. Ειδικότερα, διαπιστώσαμε τις ακόλουθες αρνητικές αποκλίσεις:

α. Διαχωρισμός καθηκόντων Διαχειριστή – πωλητή. Το εν λόγω κυλικείο λειτουργούσε ως ξεχωριστή διαχείριση της ΛΕΦ. Εντός του 2022 αποφασίστηκε η διάλυση της διαχείρισης και από 24.10.2022, το κυλικείο λειτουργεί ως παράρτημα (σημείο πώλησης) της διαχείρισης εφοδίων της ΛΕΦ. Από τον Σεπτέμβριο του 2022, μετά τη μετάθεση του πρώην διαχειριστή κυλικείου σε άλλη Μονάδα, ο διαχειριστής εφοδίων ανέλαβε ταυτόχρονα καθήκοντα πωλητή του κυλικείου μέχρι την 31.5.2023, οπότε τα καθήκοντα του πωλητή ανατέθηκαν σε διαφορετικό άτομο.

Η πρακτική που ακολουθήθηκε από το Σεπτέμβριο 2022 μέχρι το Μάιο 2023, με το ίδιο άτομο να ασκεί καθήκοντα διαχειριστή και πωλητή, καταστρατηγεί το πνεύμα της ανωτέρω ΠαΔ, η οποία προβλέπει τον καθορισμό διαφορετικών ατόμων σε αυτές τις θέσεις, με διαφορετικά καθήκοντα και ευθύνες για τον καθένα. Η έλλειψη διαχωρισμού των καθηκόντων σε αυτές τις θέσεις αποδυναμώνει σημαντικά το σύστημα εσωτερικού ελέγχου και μπορεί να οδηγήσει σε προβλήματα, όπως η συσσώρευση αρμοδιοτήτων σε ένα άτομο, η απουσία επαρκούς ελέγχου και η πιθανότητα παραβίασης διαδικασιών ή κανόνων.

Σύσταση: Για σκοπούς αποτελεσματικού ελέγχου και αποτροπής της συσσώρευσης εξουσιών σε ένα άτομο, ο διαχειριστής να μην ασκεί παράλληλα καθήκοντα πωλητή, σε οποιαδήποτε Μονάδα.

Το ΓΕΕΦ στην απάντησή του ημερ. 3.8.2023, μας ανέφερε ότι, από τον έλεγχο των λογιστικών βιβλίων της συγκεκριμένης διαχείρισης, δεν διαπιστώθηκε η παράλληλη άσκηση καθηκόντων διαχειριστή και πωλητή από το ίδιο άτομο, καθότι στα τηρούμενα λογιστικά βιβλία, οι αντίστοιχες υπογραφές διαχειριστή και πωλητή προέρχονταν από διαφορετικά άτομα, αφού διέφεραν μεταξύ τους.

Λαμβάνοντας υπόψη την ανωτέρω απάντηση του ΓΕΕΦ, θεωρούμε ότι ανακύπτει ζήτημα εικονικής/πλασματικής τήρησης των λογιστικών βιβλίων της υπό αναφορά διαχείρισης, με ότι αυτό συνεπάγεται στην εκτέλεση των καθηκόντων των οικονομικών οργάνων της ΛΕΦ, γεγονός που θα πρέπει να ανησυχήσει ιδιαίτερος, τόσο τις προϊστάμενες Διοικήσεις, όσο και τα αρμόδια εποπτικά όργανα του ΓΕΕΦ, για αναζήτηση και απόδοση ευθυνών εκεί και όπου υφίστανται.

β. Ανάλυση καθηκόντων πωλητή κυλικείου. Κατά την ανάληψη καθηκόντων πωλητή του κυλικείου την 1.6.2023 από δεύτερο άτομο, δεν υπογράφηκε οποιοδήποτε πρωτόκολλο παράδοσης/παραλαβής. Όπως μας αναφέρθηκε, κατά τη συγκεκριμένη ημέρα διενεργήθηκε απογραφή των αποθεμάτων και η συνολική αξία τους καταχωρίστηκε, ως υπόλοιπο ημερ. 1.6.2023, στο βιβλίο δοσοληψιών του κυλικείου. Ωστόσο, η εν λόγω απογραφή δεν τεκμηριώνεται, αφού όπως μας ανέφερε ο πωλητής χρησιμοποιήθηκαν πρόχειρες καταστάσεις, οι οποίες δεν προσκομίστηκαν κατά τον έλεγχο. Επίσης, δεν ελέγχθηκε κατά πόσο υπήρχε οποιοδήποτε έλλειμμα ή πλεόνασμα κατά την ημέρα αυτή. Επισημάναμε επίσης ότι, το βιβλίο δοσοληψιών του κυλικείου δεν ήταν συμπληρωμένο από τις 24.10.2022, ημέρα διάλυσης της διαχείρισης κυλικείου, μέχρι την 31.5.2023, αφού ο διαχειριστής και ο πωλητής ήταν το ίδιο άτομο.

Η διαδικασία ανάληψης καθκόντων πωλητή που αναφέρεται πιο πάνω, είναι σε αντίθεση με το άρθρο 211 της εν λόγω ΠαΔ, το οποίο αναφέρει ότι η αντικατάσταση του πωλητή πρατηρίου-καφενείου απαιτεί τη διενέργεια απογραφής εμπορευμάτων από τον αξιωματικό απογραφής, στην παρουσία του διαχειριστή, του παραδίδοντος και του παραλαμβάνοντος πωλητή και το κλείσιμο των οικείων βιβλίων δοσοληψιών. Επίσης, το άρθρο 212 προβλέπει ότι σε περίπτωση ανωμαλίας ή ελλείμματος, δεν πρέπει να παραλείπεται η λήψη έγγραφης δήλωσης του υπευθύνου, σύμφωνα με την οποία, αυτός αναγνωρίζει την ευθύνη του και τη σχετική οφειλή.

Σύσταση: Συμμόρφωση των υπευθύνων με τις σχετικές πρόνοιες της ΠαΔ, σε μελλοντικές περιπτώσεις.

γ. Ενημέρωση καθκόντων. Γενικά, οι θέσεις διαχειριστή και πωλητή στην οικονομική διαχείριση ενός ΚΨΜ και των Λεσχών, είναι καίριες και συνοδεύονται με σημαντικές οικονομικές ευθύνες και καθήκοντα. Διευκρινίσαμε ότι, η απουσία γνώσης σε βασικά σημεία, μπορεί να οδηγήσει σε φαινόμενα κακοδιαχείρισης ή/και εσφαλμένου/ελλιπούς ελέγχου και απόδοσης απολογισμού, με ότι αυτό συνεπάγεται. Είναι γι' αυτό τον σκοπό που κρίνεται αναγκαίο, στα άτομα που αναθέτονται αυτά τα καθήκοντα, να επεξηγούνται με σαφήνεια τα καθήκοντα, οι ευθύνες, ο τρόπος λειτουργίας και οι μηχανισμοί ελέγχου του σημείου πώλησης ή της διαχείρισης, ανάλογα.

Όπως διαπιστώσαμε, το άτομο που ανέλαβε ως πωλητής του κυλικείου από 1.6.2023, ένεκα και του σχετικά σύντομου χρόνου από την ανάληψη των καθκόντων του, φαίνεται να αγνοούσε θεμελιώδεις αρχές ως προς τον έλεγχο/επαλήθευση του ταμείου του. Ενδεικτικά αναφέρουμε τα πιο κάτω:

- ◆ Δεν γνώριζε κατά πόσο η προκαταβολή ύψους €600, που παράλαβε την 1.6.2023 για σκοπούς λειτουργίας του κυλικείου, περιλαμβανόταν στο ποσό που καταχωρίστηκε ως υπόλοιπο του βιβλίου δοσοληψιών την ίδια ημέρα.
- ◆ Δεν γνώριζε τον τρόπο λογιστικού χειρισμού των μερίδων φαγητών που παραλαμβάνονται από το εστιατόριο της ΛΕΦ και πωλούνται μέσω του κυλικείου στο προσωπικό που εργάζεται στα κεντρικά γραφεία του ΥΠΑΜ και ΓΕΕΦ.

Συστάσεις:

- α. Κατά την ανάληψη καθκόντων διαχειριστή ή πωλητή, να λαμβάνουν γνώση εγγράφως σχετικά με τα καθήκοντα, τις ευθύνες και τον τρόπο λειτουργίας του τομέα τους.**
- β. Σχετικά με τις μερίδες φαγητού που παραλαμβάνονται από το εστιατόριο της Λέσχης και πωλούνται από το κυλικείο, αυτά να χρεώνονται κανονικά στο βιβλίο δοσοληψιών, όπως όλες οι άλλες παραλαβές προϊόντων. Η ακριβής διαδικασία συναλλαγών με το εστιατόριο της ΛΕΦ να καθοριστεί γραπτώς.**

Το ΓΕΕΦ στην απάντησή του ημερ. 3.8.2023, μας ανέφερε ότι, έχει εκδοθεί σχετική διαταγή προς όλες τις Μονάδες/Λέσχες που διαθέτουν διαχείριση ΚΨΜ, προκειμένου οι εκάστοτε διαχειριστές και πωλητές κατά την ανάληψη των καθκόντων τους, να λαμβάνουν γνώση εγγράφως σχετικά με τα καθήκοντα, τις ευθύνες και τον τρόπο λειτουργίας του τομέα τους. Επιπρόσθετα, με

συγκεκριμένη διαταγή, έχει καθοριστεί γραπτώς η διαδικασία διάθεσης, από το εστιατόριο της ΛΕΦ, των έτοιμων μερίδων φαγητού και μεταπώλησής τους από το κυλικείο της Λέσχης.

δ. Βιβλία Δοσοληψιών. Τα βιβλία δοσοληψιών δεν ήταν ενημερωμένα, κατά παράβαση των προνοιών 142 και 148 της σχετικής ΠαΔ, σύμφωνα με τις οποίες, κάθε δοσοληψία παράδοσης εμπορευμάτων ή χρηματικών ποσών καταχωρείται αμέσως και στα δύο βιβλία δοσοληψιών. Επιπρόσθετα, το ακριβές ποσό της κάθε καταχώρισης πρέπει να βεβαιώνεται και από τα δύο οικονομικά όργανα (διαχειριστή και πωλητή), που υπογράφουν στις οικίες στήλες των βιβλίων. Συγκεκριμένα:

- ◆ Το βιβλίο δοσοληψιών εφοδίων ήταν ενημερωμένο μέχρι τον Απρίλιο 2023.
- ◆ Όπως αναφέρουμε στην παράγραφο 6.2(β), το εν λόγω βιβλίο για το κυλικείο, δεν ήταν συμπληρωμένο από τις 24.10.2022, ημέρα διάλυσης της διαχείρισης κυλικείου, μέχρι τις 31.5.2023, αφού ο διαχειριστής και ο πωλητής ήταν το ίδιο άτομο. Οι δοσοληψίες καταχωρίζονταν στο συγκεκριμένο βιβλίο από 1.6.2023 (ημερομηνία ανάληψης καθηκόντων από τον πωλητή) μέχρι τις 13.6.2023.
- ◆ Εννέα τιμολόγια που αφορούν στην περίοδο 14.6.2023 μέχρι 16.6.23 (ημέρα διενέργειας ελέγχου), δεν ήταν καταχωρισμένα στο βιβλίο δοσοληψιών κυλικείου.
- ◆ Το ποσό ενός άλλου τιμολογίου δεν ήταν συμπληρωμένο στο βιβλίο δοσοληψιών κυλικείου, ενώ το σχετικό τιμολόγιο βρισκόταν στην κατοχή του διαχειριστή εφοδίων, ο οποίος απουσίαζε.

Σύσταση Συμμόρφωση των υπευθύνων με τις πρόνοιες της σχετικής ΠαΔ.

Το ΓΕΕΦ στην απάντησή του ημερ. 3.8.2023, μας ανέφερε ότι έχει εκδοθεί σχετική διαταγή, στην οποία γίνεται λεπτομερής αναφορά στον ορθό τρόπο τήρησης του βιβλίου δοσοληψιών.

ε. Τιμολόγια προμηθευτών. Σύμφωνα με το άρθρο 75 της υπό αναφορά ΠαΔ, τα τιμολόγια αγοράς ειδών ΚΨΜ, προτού εξοφληθούν, πρέπει να υπογράφονται από την επιτροπή παραλαβής εμπορευμάτων, καθώς και τα οικονομικά όργανα της Μονάδας (συμπεριλαμβανομένου του πωλητή), κατόπιν ελέγχου της ορθότητάς τους. Την ίδια ημέρα, στα εν λόγω τιμολόγια πρέπει να υπολογίζεται στο πίσω μέρος τους, η αντίστοιχη συνολική τιμή πώλησης των προϊόντων και ακολούθως να καταχωρίζονται από τον διαχειριστή στα αντίστοιχα λογιστικά βιβλία.

Διαπιστώσαμε ότι, τα τιμολόγια που δεν ήταν καταχωρισμένα στο βιβλίο δοσοληψιών κυλικείου, δεν ήταν υπογραμμένα από επιτροπή παραλαβής ή/και πωλητή, ούτε είχε υπολογιστεί η αξία τους σε τιμή πώλησης, αλλά αυτή υπολογίστηκε από την ομάδα ελέγχου της Υπηρεσίας μας κατά τον έλεγχο.

Σύσταση: Συμμόρφωση των υπευθύνων, με την ανωτέρω πρόνοια της σχετικής ΠαΔ.

Το ΓΕΕΦ μας ενημέρωσε ότι δόθηκαν οδηγίες όπως τηρούνται επακριβώς οι πιο πάνω διαδικασίες.

στ. Παραλαβές προϊόντων απευθείας από τον πωλητή. Διαπιστώσαμε ότι διενεργούνται παραλαβές προϊόντων απευθείας από τον πωλητή του κυλικείου, στην παρουσία ή μη του

διαχειριστή εφοδίων, κατά παράβαση του άρθρου 72 της σχετικής ΠαΔ, σύμφωνα με το οποίο, απαγορεύεται αυστηρά η απευθείας παράδοση των εμπορευμάτων από τους προμηθευτές στον πωλητή.

Επίσης, παρατηρήσαμε ότι οι προμηθευτές συνήθως πληρώνονται απευθείας από τον πωλητή, κατά την παράδοση των προϊόντων τους στο κυλικείο, με τα χρήματα που προέρχονται από τις εισπράξεις, εκτός από τις περιπτώσεις όπου παραδίδονται αποθέματα μεγάλης αξίας, οπότε υπογράφεται το δελτίο αποστολής και η πληρωμή/εξόφληση γίνεται αργότερα από τον διαχειριστή εφοδίων της ΛΕΦ. Σχετικά αναφέρουμε ότι, σύμφωνα με το άρθρο 77 της ΠαΔ, οι προμήθειες ειδών ΚΨΜ γίνονται απαραίτητα τοις μετρητοίς.

Σύσταση: Συμμόρφωση των υπευθύνων με τις ανωτέρω πρόνοιες της σχετικής ΠαΔ.

Το ΓΕΕΦ στην απάντησή του ημερ. 3.8.2023, μας ανέφερε ότι έχει εκδοθεί διαταγή, με την οποία γίνεται σαφής περιγραφή της συγκεκριμένης διαδικασίας που θα πρέπει να ακολουθείται.

ζ. Παράδοση εισπράξεων στον Διαχειριστή. Οι εισπράξεις μετρητών δεν παραδίδονται καθημερινά από τον πωλητή στο διαχειριστή αλλά εβδομαδιαία, γεγονός που έρχεται σε αντίθεση με πολλές πρόνοιες της ΠαΔ, όπως τα άρθρα 24(δ), 86, 62(α) και 141.

Σύσταση: Οι εισπράξεις μετρητών από την πώληση εμπορευμάτων, να παραδίδονται από τον πωλητή στο διαχειριστή καθημερινά, με ταυτόχρονη και άμεση καταχώρισή τους στα σχετικά βιβλία δοσοληψιών.

Το ΓΕΕΦ μας ενημέρωσε ότι, δόθηκαν σαφείς οδηγίες όπως τηρούνται επακριβώς οι διαδικασίες που καθορίζονται στα σχετικά άρθρα της ΠαΔ.

η. Προπληρωμές και πωλήσεις επί πίστωση. Ορισμένες από τις μερίδες φαγητού που αποστάθηκαν από το εστιατόριο της ΛΕΦ στο εν λόγω κυλικείο, για παράδοση στο προσωπικό που εργάζεται στα κεντρικά γραφεία του ΥΠΑΜ και ΓΕΕΦ ήταν προπληρωμένες, ενώ άλλες όχι. Για τις μερίδες φαγητού που ήταν προπληρωμένες, υπήρχε πρόχειρη χειρόγραφη σημείωση «PAID». Επιπρόσθετα, εντοπίσαμε αποδείξεις ταμειακής μηχανής ύψους €64,70, οι οποίες, όπως μας αναφέρθηκε, ήταν ανείσπρακτες, δηλαδή πωλήθηκαν προϊόντα με πίστωση.

Οι πιο πάνω πρακτικές έρχονται σε αντίθεση με το άρθρο 24(γ) της ΠαΔ, σύμφωνα με το οποίο ο πωλητής διενεργεί πωλήσεις τοις μετρητοίς, στις ακριβείς τιμές πώλησης.

Σύσταση: Συμμόρφωση των υπευθύνων με την πιο πάνω πρόνοια της σχετικής ΠαΔ.

Το ΓΕΕΦ στην απάντησή του ημερ. 3.8.2023, μας ανέφερε ότι έχει εκδοθεί διαταγή, με την οποία γίνεται σαφής περιγραφή της συγκεκριμένης διαδικασίας που θα πρέπει να ακολουθείται.

θ. Αποτέλεσμα ελέγχου στο Ταμείο. Οι αδυναμίες που περιγράφονται πιο πάνω και κυρίως αυτές των παραγράφων β και δ, δεν μας επέτρεψαν να εξάγουμε συμπέρασμα ως προς την ύπαρξη τυχόν ελλείμματος ή πλεονάσματος. Πληροφορικά αναφέρουμε ότι, κατά την ημέρα του αιφνιδιαστικού ελέγχου, η αξία των αποθεμάτων στο κυλικείο (με τιμή πώλησης) ανερχόταν σε €5.379,85, τα μετρητά στην ταμειακή μηχανή και στο χρηματοκιβώτιο σε €1.156,36, οι εισπράξεις μέσω πιστωτικής κάρτας από 13 Ιουνίου μέχρι την ώρα διενέργειας του ελέγχου μας, σε €1.588,80,

ενώ προϊόντα αξίας €64,70 είχαν πωληθεί με πίστωση. Επίσης, αγορές προϊόντων αξίας €1.400,10 δεν ήταν καταχωρισμένες στο βιβλίο δοσοληψιών και μέρος του ποσού αυτού δεν είχε εξοφληθεί προς τον προμηθευτή.

Σύσταση: Λόγω των πολλών προβλημάτων που εντοπίστηκαν, όπως αυτά αναλύονται στις προηγούμενες παραγράφους, να επανεξεταστεί το καθεστώς λειτουργίας του συγκεκριμένου κυλικείου.

Το ΓΕΕΦ στην απάντησή του ημερ. 3.8.2023, μας ανέφερε ότι κατόπιν επανεξέτασής του, έχει ήδη αποφασιστεί ο διαχωρισμός σε δύο ξεχωριστές διαχειρίσεις. Για το σκοπό αυτό, θα εκδοθεί σχετικό έγγραφο για συγκρότηση της νέας διαχείρισης.

ι. Αιφνιδιαστικές επιθεωρήσεις από ΔΙΕΛ και ΔΟΙ. Όπως διαπιστώσαμε από τα ευρήματα του εν λόγω ελέγχου μας, η τελευταία φορά που τα αρμόδια εποπτικά όργανα του ΓΕΕΦ, δηλαδή η Διεύθυνση Οικονομικού (ΔΟΙ) και η Διεύθυνση Ελεγκτικού (ΔΙΕΛ), προέβηκαν στη διενέργεια έκτακτης/αιφνίδιας οικονομικής επιθεώρησης στην ΛΕΦ και στο κυλικείο, ήταν στις 25.1.2017 και 13.12.2019, αντίστοιχα.

Σύσταση: Σε μεγάλες διαχειρίσεις της ΕΦ, στις οποίες συγκαταλέγεται και η ΛΕΦ, να διενεργείται τουλάχιστον μία φορά ετησίως αιφνιδιαστικός έλεγχος.

Το ΓΕΕΦ στην απάντησή του ημερ. 3.8.2023, μας ανέφερε ότι, μετά την ημερομηνία (16.6.2023) του συγκεκριμένου ελέγχου της Υπηρεσίας μας, διενεργήθηκε έκτακτη οικονομική επιθεώρηση από το ΓΕΕΦ/ΔΙΕΛ και ΓΕΕΦ/ΔΟΙ, τόσο στις εγκαταστάσεις της ΛΕΦ, όσο και στο κυλικείο του ΥΠΑΜ-ΓΕΕΦ, στις 19 - 20.6.2023.

Ως γενικό σχόλιό μας αναφέραμε ότι θεωρούμε πολύ σοβαρά τα πιο πάνω ευρήματα, τα οποία χρίζουν μελέτης και διεξαγωγής έρευνας για να αποδοθούν τυχόν ευθύνες.

Το ΓΕΕΦ στην απάντησή του ημερ. 3.8.2023, μας ανέφερε ότι έθεσε χρονικό περιθώριο μέχρι τις 15.9.2023, για την αποκατάσταση των παρατηρήσεων της πιο πάνω έκτακτης οικονομικής επιθεώρησης. Θα ακολουθήσει επανέλεγχος της συγκεκριμένης διαχείρισης και σε περίπτωση μη αποκατάστασής τους θα αποδοθούν ευθύνες.

6.3 Διερευνήσεις καταγγελιών

6.3.1 Καταγγελία σχετικά με τη μη τήρηση των εγκυκλίων για έλεγχο του χρόνου προσέλευσης και αποχώρησης του ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού, που εργάζεται σε συγκεκριμένη μονάδα

Στο πλαίσιο διερεύνησης καταγγελίας που λήφθηκε από την Υπηρεσία μας, διενεργήσαμε στις 16.1.2023, επιτόπιο έλεγχο της τήρησης των εγκυκλίων, που αφορούν στη διαδικασία ελέγχου του χρόνου προσέλευσης και αποχώρησης, καθώς και άλλων Κανονισμών Όρων Απασχόλησης του Ωρομίσθιου Κυβερνητικού Προσωπικού (ΩΚΠ), που απασχολείται σε συγκεκριμένη Μονάδα της ΕΦ.

Από τη διερεύνησή μας προέκυψαν τα ακόλουθα θέματα:

α. Μη τήρηση Δελτίου Παρουσιών. Σύμφωνα με στοιχεία του Τμήματος μισθοδοσίας ωρομίσθιου προσωπικού του Λογιστηρίου ΥΠΑΜ, στην εν λόγω Μονάδα υπηρετούν εννέα ωρομίσθιοι. Κατά την επιτόπια επίσκεψή μας, διαπιστώσαμε ότι παρόντα ήταν μόνο τρία άτομα του ωρομίσθιου προσωπικού. Στη Μονάδα δεν τηρείτο Δελτίο Παρουσιών του ΩΚΠ, κατά παράβαση των προνοιών της επιστολής του ΥΠΑΜ προς το ΓΕΕΦ ημερ. 12.12.2017, σχετικά με την εφαρμογή νέου ωραρίου από 1.1.2018 του ΩΚΠ που απασχολείται σε Μονάδες της ΕΦ. Η εν λόγω επιστολή αναφέρεται στην τήρηση μητρώου παρουσιών, στο οποίο οι ωρομίσθιοι θα πρέπει να υπογράφουν δύο φορές, δηλαδή τόσο κατά την προσέλευση, όσο και κατά την αποχώρησή τους από την εργασία. Ως αποτέλεσμα της παράλειψης αυτής, παρατηρήσαμε ελλιπή και ανεπαρκή έλεγχο, τόσο από τον Διοικητή της Μονάδας, όσο και από τον Προϊστάμενο των ωρομίσθιων.

Επιπρόσθετα, το ΥΠΑΜ με την πιο πάνω επιστολή του, ενημέρωσε για την εφαρμογή νέου ωραρίου, από 1.1.2018, του ΩΚΠ που απασχολείται σε Μονάδες της ΕΦ. Ειδικότερα, ανέφερε ότι για λόγους ομοιομορφίας και καλύτερου ελέγχου, αποφασίστηκε όπως από 1.1.2018 οι ώρες απασχόλησης του ΩΚΠ, οι οποίες σύμφωνα με τον Καν. 23 των Κανονισμών Όρων Απασχόλησης ΩΚΠ, ανέρχονται σε 38, κατανέμονται, με εξαίρεση τους μάγειρες Α', σερβιτόρους και καθαρίστριες της ΛΕΦ και των Κέντρων Εκπαίδευσης Νεοσυλλέκτων (ΚΕΝ), για όλες τις άλλες ειδικότητες, κατηγορία στην οποία εμπίπτουν οι ωρομίσθιοι της πιο πάνω Μονάδας, από τις 7:00π.μ. μέχρι 14:36μ.μ.

Τέλος, στην εν λόγω επιστολή επισημάνθηκε ότι η μη τήρηση του ωραρίου ή η συμπλήρωση του Δελτίου Παρουσιών από άλλο άτομο, θεωρείται πειθαρχικό παράπτωμα. Στις 28.12.2017, υπήρξε κοινοποίηση της επιστολής προς όλες τις Μονάδες της ΕΦ στις οποίες απασχολείται ΩΚΠ, ώστε με μέριμνα των Διοικητών να ενημερωθεί το προσωπικό για το νέο ωράριο που τέθηκε σε ισχύ από 1.1.2018 και να δοθούν οδηγίες για αυστηρή εφαρμογή του, καθώς και την τήρηση και ενημέρωση ανελλιπώς του Δελτίου Παρουσιών.

Σύσταση: Συμμόρφωση με τις οδηγίες της πιο πάνω επιστολής, καθώς και πλήρη αξιοποίηση του ωρομίσθιου προσωπικού με βάση το ωράριο απασχόλησής του, όπως αυτό καθορίζεται στον Καν. 23 των όρων απασχόλησης του ΩΚΠ.

Το ΓΕΕΦ στην απάντησή του ημερ. 24.3.2023, μας ανέφερε ότι το ΩΚΠ της Μονάδας προσέρχεται για εργασία στις 07:00 και αποχωρεί στις 14:36. Στον χώρο εργασίας παραμένει καθημερινά και ένα στέλεχος της ΕΦ, μέχρι την αποχώρηση του ΩΚΠ. Επίσης, υπάρχει βιβλίο καταγραφής των παραπάνω ωρών, στο οποίο υπογράφουν καθημερινά οι ΩΚΥ, κατά την προσέλευση και αποχώρησή τους (με δείγμα υπογραφής στην πρώτη σελίδα), καθώς και ο προϊστάμενός τους. Τα πιο πάνω τέθηκαν σε εφαρμογή από 17.1.2023.

β. Απουσία ΩΚΠ κατά τον χρόνο εργασίας. Σύμφωνα με τους Κανονισμούς των Όρων Απασχόλησης ΩΚΠ, της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού, το δικαίωμα παραχώρησης ειδικής άδειας απουσίας μέχρι δύο ώρες σε ωρομίσθιο προσωπικό, δεν ρυθμίζεται από κανονισμό ή εγκύκλιο της Μικτής Εργατικής Επιτροπής (Μ.Ε.Ε.), όπως ισχύει στη Δημόσια

Υπηρεσία. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον Καν. 20 των όρων απασχόλησης του ΩΚΠ, άδεια απουσίας από το χώρο εργασίας τους εξασφαλίζεται μόνο στις περιπτώσεις μετάβασης ωρομίσθιου για ιατρική εξέταση και αφού προσκομιστεί ιατρικό πιστοποιητικό, στο οποίο να αναγράφεται η ώρα συμπλήρωσης της ιατρικής εξέτασης, για σκοπούς ελέγχου από τον Προϊστάμενο. Εξαιρέση από τη διαδικασία που προβλέπεται πιο πάνω, επιτρέπεται μόνο όταν πρόκειται για επείγον περιστατικό, που λόγω της φύσεώς του δεν παρέχει περιθώρια για εξασφάλιση άδειας. Επίσης, στις περιπτώσεις όπου, μετά την ιατρική εξέταση, δεν παραχωρείται αναρρωτική άδεια στον ωρομίσθιο, τότε οφείλει να αναχωρήσει αμέσως για την εργασία του και τυχόν παράλειψη τήρησης των υποχρεώσεων που προβλέπονται, υπόκειται σε κυρώσεις.

Κατά τον έλεγχο διαπιστώσαμε ότι, κατά παράβαση των πιο πάνω, ωρομίσθιος απουσίαζε από τον χώρο εργασίας του για προσωπικό λόγο, χωρίς ωστόσο να καταγραφεί η ώρα αναχώρησής του από την εργασία και ο λόγος απουσίας.

Συστάσεις:

- α. **Συμμόρφωση με τον Καν. 20, των Κανονισμών Όρων Απασχόλησης του ΩΚΠ.**
- β. **Τήρηση φύλλου/έντυπου καταγραφής απουσιών προσωπικού σε ειδικές περιπτώσεις, στο οποίο θα καταγράφεται ο λόγος της απουσίας, η ώρα αναχώρησης/επιστροφής, η διάρκεια της απουσίας, η υπογραφή του ωρομίσθιου και η έγκριση του Προϊσταμένου. Με τον τρόπο αυτό ο Προϊστάμενος της Διαχείρισης θα μπορεί να ασκεί έλεγχο ως προς τη συχνότητα απουσίας του προσωπικού και πιθανή κατάχρηση της ειδικής άδειας απουσίας.**

Το ΓΕΕΦ στην απάντησή του ημερ. 24.3.2023, μας ανέφερε ότι από τις 17.1.2023, υιοθετήθηκαν πλήρως οι ανωτέρω συστάσεις μας.

- γ. **Συμπλήρωση Εντύπου Άδειας Ανάπαυσης.** Σύμφωνα με την παρ. 5(α) του αναθεωρημένου Καν. 12, των Κανονισμών Όρων Απασχόλησης του ΩΚΠ με βάση την εγκύκλιο της Μ.Ε.Ε. αρ. 6/2009, ημερ. 20.5.2009, ωρομίσθιος που επιθυμεί να πάρει άδεια πρέπει να υποβάλει σχετική αίτηση στον Προϊστάμενο του οικείου τμήματος, επτά ημέρες προηγουμένως. Με βάση την παρ. 5(β), η έγκριση ή μη της αίτησης του ωρομίσθιου θα εξαρτάται από τις ανάγκες του τμήματος και του αιτητή.

Κατά την ημερομηνία του ελέγχου μας, μας αναφέρθηκε ότι πέντε εκ των εννέα ΩΚΥ της Μονάδας που απουσίαζαν, τελούσαν σε άδεια ανάπαυσης μίας ημέρας (δηλ. στις 16.1.2023), ημερομηνία διεξαγωγής του ελέγχου. Τα σχετικά έντυπα άδειας ανάπαυσης, ήταν μεν συμπληρωμένα με τα στοιχεία του αιτητή και σφραγισμένα με την υπογραφή του Διοικητή, ωστόσο δεν έφεραν ημερομηνία υποβολής της αίτησης, ούτε σύστασης και έγκρισής τους από τον Διοικητή της Μονάδας και τον Γενικό Διευθυντή του ΥΠΑΜ, αντίστοιχα. Σημειώσαμε επίσης ότι, όλα τα πιο πάνω έντυπα ήταν συμπληρωμένα με τον ίδιο γραφικό χαρακτήρα. Αυτό, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι, κατά την άφιξη του κλιμακίου της Υπηρεσίας μας στο στρατόπεδο, όπου εδράζεται η πιο πάνω Μονάδα, υπήρξε αναμονή περίπου 15 λεπτών μέχρι να του επιτραπεί η είσοδος, καθώς και επιπλέον αναμονή 15 λεπτών στο γραφείο του Διοικητή μέχρι την άφιξη του Προϊσταμένου

Ουλαμού Συντήρησης, κάτω από την εποπτεία του οποίου ανήκει το ΩΚΠ της Μονάδας, δημιουργεί εύλογα ερωτηματικά.

Σύσταση: Συμμόρφωση με τον Καν. 12, των Κανονισμών Όρων Απασχόλησης του ΩΚΠ και ορθή συμπλήρωση των έντυπων για χορήγηση άδειας ανάπαυσης με όλα τα απαραίτητα στοιχεία.

Το ΓΕΕΦ στην απάντησή του ημερ. 24.3.2023, μας ανέφερε ότι από τις 17.1.2023, υιοθετήθηκαν πλήρως οι ανωτέρω συστάσεις μας.

δ. Παρακολούθηση στοιχείων για λήψη άδειας ανάπαυσης/ασθενείας. Παρόλο που, όπως πληροφορηθήκαμε, τηρούνται στο Αρχείο του ΥΠΑΜ, φάκελοι αδειών ανάπαυσης/ασθενείας για τους ωρομίσθιους που απασχολούνται στις Μονάδες, η Μονάδα δεν τηρεί έντυπο υπολογισμού άδειας ανάπαυσης/ασθενείας για κάθε ωρομίσθιο, από το οποίο να μπορεί να εξαχθεί ανά πάσα στιγμή το υπόλοιπο του αριθμού των αδειών που έχει σε πίστη του ο κάθε ωρομίσθιος.

Σύσταση: Για σκοπούς καλύτερης παρακολούθησης της χορήγησης αδειών, εισηγηθήκαμε όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο τήρησης εντύπου υπολογισμού άδειας στις Μονάδες.

Το ΓΕΕΦ στην απάντησή του ημερ. 24.3.2023, μας ανέφερε ότι από τις 17.1.2023, τηρείται το συγκεκριμένο έντυπο σύμφωνα με την ανωτέρω εισήγηση της Υπηρεσίας μας.

ε. Τήρηση προσωπικών φακέλων ΩΚΠ στη Μονάδα. Παρατηρήσαμε ότι οι προσωπικοί φάκελοι που τηρεί η Μονάδα για τους εννέα ΩΚΥ, δεν ήταν επικαιροποιημένοι με όλα τα σχετικά έγγραφα και άλλη σχετική αλληλογραφία, καθώς επίσης ότι τα έγγραφα που ήταν καταχωρισμένα σε αυτούς, δεν έφεραν αρίθμηση στη δεξιά άνω γωνία κάθε σελίδας, κατά σειρά λήψεως, όπως προνοείται στο Κεφάλαιο «II», παρ. 5(1) και (3) των Γενικών Διατάξεων της Δημόσιας Υπηρεσίας. Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 5(4) των πιο πάνω Διατάξεων, κάθε έγγραφο που καταχωρίζεται στο φάκελο σημειώνεται κατά σειρά λήψεως ή αποστολής σε ειδικό φύλλο Σημειωμάτων που είναι συνδεδεμένο στο αριστερό μέρος του φακέλου. Με βάση το Κεφάλαιο «III», των πιο πάνω Γενικών Διατάξεων, τα διάφορα έγγραφα θα πρέπει να τηρούνται με ασφάλεια και με βάση τον βαθμό εμπιστευτικότητάς τους.

Σε ορισμένες περιπτώσεις παρατηρήσαμε ότι έγγραφα που αφορούσαν σε άδεια ασθενείας ωρομίσθιου υπαλλήλου ημερ. 17.11.2022, δεν αρχειοθετήθηκαν στον προσωπικό του φάκελο αλλά σε φάκελο που τηρούσε ο Προϊστάμενός του. Επίσης παρατηρήσαμε ότι, ο προσωπικός φάκελος του ίδιου ωρομίσθιου υπαλλήλου δεν ήταν επικαιροποιημένος με τις άδειες ανάπαυσης/ασθενείας που είχε λάβει.

Σύσταση: Για σκοπούς καλύτερου ελέγχου και προστασίας εγγράφων που περιέχουν προσωπικά δεδομένα, όπως οι άδειες ασθενείας των ΩΚΠ, να τηρείται φάκελος για τον κάθε ωρομίσθιο ξεχωριστά, στον οποίο να καταχωρίζονται όλα τα απαραίτητα έγγραφα/πιστοποιητικά που τον αφορούν. Οι φάκελοι θα πρέπει να τηρούνται σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κεφαλαίου «II» και «III» των πιο πάνω Γενικών Διατάξεων της Δημόσιας Υπηρεσίας.

Το ΓΕΕΦ στην απάντησή του ημερ. 24.3.2023, μας ανέφερε ότι από τις 8.2.2023, τηρείται ο εν λόγω φάκελος για κάθε ΩΚΠ ξεχωριστά, σύμφωνα με την πιο πάνω επισήμανση της Υπηρεσίας μας.

Από επαναληπτικό επιτόπιο έλεγχο που διενεργήσαμε στη συγκεκριμένη Μονάδα, στις 7.2.2023, διαπιστώσαμε τα ακόλουθα:

- α.** Υιοθετήθηκε η τήρηση Δελτίου Παρουσιών από τις 16.1.2023, ημερομηνία προηγούμενου ελέγχου από την Υπηρεσίας μας.
- β.** Ένας ωρομίσθιος απουσίαζε με άδεια ανάπαυσης μίας ημέρας, η αίτηση του οποίου ήταν ορθά συμπληρωμένη με τα στοιχεία του αιτητή, σφραγισμένη και υπογραμμένη από τον Διοικητή. Δεύτερος ωρομίσθιος απουσίαζε με άδεια ασθένειας, για τον οποίο μας δόθηκε αντίγραφο του ιατρικού πιστοποιητικού. Όπως ενημερωθήκαμε, το πρωτότυπο θα προσκομιζόταν κατά την επάνοδό του στην εργασία. Ο εν λόγω ωρομίσθιος απουσίαζε για ιατρικούς λόγους από τις 30.1.2023-1.3.2023.
- γ.** Ετοιμάστηκε συγκεντρωτική κατάσταση, στην οποία αναγράφεται η ημερομηνία λήψης άδειας ανάπαυσης/ασθένειας για κάθε ωρομίσθιο ανά μήνα.
- δ.** Εξακολουθούν να καταχωρίζονται έγγραφα στους προσωπικούς φακέλους που τηρεί η Μονάδα για τους εννέα ΩΚΥ, χωρίς να τηρούνται οι πρόνοιες των παραγράφων 5 (1), (3) και (4) των Γενικών Διατάξεων της Δημόσιας Υπηρεσίας.
- ε.** Δεν τηρείται έντυπο καταγραφής απουσιών προσωπικού σε ειδικές περιπτώσεις, στο οποίο να καταγράφεται ο λόγος της απουσίας, η ώρα αναχώρησης/επιστροφής, η διάρκεια της απουσίας, η υπογραφή του ωρομίσθιου και η έγκριση του Προϊσταμένου.

6.3.2 Καταγγελία αναφορικά με το χρόνο διοίκησης των αξιωματικών της ΕΦ

Στο πλαίσιο διερεύνησης καταγγελίας, ημερ. 16.6.2023, που υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μας, αναφορικά με ζητήματα που άπτονται, μεταξύ άλλων, του καθορισμού του χρόνου διοίκησης των αξιωματικών της ΕΦ που απαιτείται να συμπληρώσουν στον κατεχόμενο βαθμό τους, προκειμένου να δικαιούνται προαγωγή στον επόμενο βαθμό της ιεραρχίας, προέκυψαν τα ακόλουθα θέματα τα οποία υποβλήθηκαν προς το ΥΠΑΜ, με επιστολή μας ημερ. 30.6.2023, για ανάλογη ενέργεια.

- α.** Σύμφωνα με τον Κανονισμό 27(7), των περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές, Αφυπηρετήσεις Αξιωματικών) Κανονισμών του 2016, «οι θέσεις που, Αξιωματικός, συμπληρώνει τον απαιτούμενο, για τον βαθμό του, χρόνο διοίκησης, προβλέπονται στους εκάστοτε, εγκεκριμένους Πίνακες Οργανώσεως και Υλικού (ΠΟΥ) και καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού, που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Αρχηγού». Συναφώς αναφέραμε ότι, με βάση τον περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμο του 2016, «Πίνακες Οργανώσεως και Υλικού ή «Π.Ο.Υ.» σημαίνει τους Πίνακες, οι οποίοι συντάσσονται από τον Αρχηγό και εγκρίνονται από τον Υπουργό και στους οποίους καθορίζονται η αποστολή, η υπαγωγή, η οργάνωση και η σύνθεση του προσωπικού του Στρατού, καθώς και η ποσότητα, το είδος και η κατανομή του κύριου, ειδικού και βασικού υλικού, όλων, γενικά, των στρατιωτικών τμημάτων και υπηρεσιών του Στρατού».
- β.** Ωστόσο, στη σχετική με το θέμα ΠαΔ του ΓΕΕΦ, η αναφορά σε προσμετρούμενο χρόνο διοίκησης περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις πιο κάτω θέσεις, οι οποίες δεν αφορούν σε στρατιωτικά τμήματα και υπηρεσίες του Στρατού και συνεπώς δεν καλύπτονται από ΠΟΥ.

- ◆ Στην Κυπριακή Υπηρεσία Πληροφοριών (ΚΥΠ)
- ◆ Στο Κέντρο Συντονισμού Έρευνας και Διάσωσης (ΚΣΕΔ)
- ◆ Στις αποστολές εξωτερικού
- ◆ Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως/Αστυνομία
- ◆ Στο ΥΠΑΜ/Επιτελικό Γραφείο Υπουργού Άμυνας

Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω, οι πρόνοιες της εν λόγω ΠαΔ δεν συνάδουν με τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας.

γ. Επιπρόσθετα επισημάναμε ότι, σε περίπτωση που ενδιαφερόμενος προσφύγει για το εν λόγω θέμα στη δικαιοσύνη και το αρμόδιο Δικαστήριο αποφανθεί ότι οι ανωτέρω ενέργειες του ΥΠΑΜ και ΓΕΕΦ στερούνται νομιμότητας, η Κυπριακή Δημοκρατία ενδέχεται να επωμισθεί οικονομικές επιβαρύνσεις, ως αποτέλεσμα της αναδρομικής καταβολής των απολαβών των επηρεαζόμενων στελεχών της ΕΦ, ενώ επιπρόσθετα θα προκύψουν και προβλήματα στην ιεραρχική δομή της Δύναμης.

Το ΥΠΑΜ στην απάντησή του ημερ. 13.9.2023, μας πληροφόρησε ότι τα όσα αναφέραμε στην επιστολή μας είναι ορθά και για σκοπούς εναρμόνισης της σχετικής ΠαΔ με τον συγκεκριμένο Κανονισμό, δόθηκαν οδηγίες προκειμένου να διαγραφούν οι ανωτέρω θέσεις, με εξαίρεση το ΚΣΕΔ το οποίο από ιδρύσεώς του αποτελούσε στρατιωτικό τμήμα και είχε δικό του ΠΟΥ. Η κατάργηση των εν λόγω θέσεων θα έχει άμεση ισχύ, με εξαίρεση τις θέσεις της ΚΥΠ, για τις οποίες η κατάργηση θα έχει ισχύ από 31.8.2024, προκειμένου να μην διαταραχθεί η ομαλή λειτουργία της συγκεκριμένης Υπηρεσίας.

Με νεότερη επιστολή μας ημερ. 23.11.2023, επισημάναμε στο ΥΠΑΜ ότι ο πιο πάνω προβληματισμός που εγείρεται δεν νομιμοποιεί την αναβολή (μέχρι τις 31.8.2024) της υποχρέωσης συμμόρφωσης με τον υπό αναφορά Κανονισμό, καθότι αυτό θα σήμαινε στην ουσία την παράταση, ενσυνείδητα, μιας παράνομης πρόνοιας. Επιπρόσθετα επισημάναμε ότι, η Απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου Αρ. 292/2018 ημερ. 20.1.2023, αναφέρει ότι:

«Όσον αφορά, τέλος, στους ισχυρισμούς των αιτητών περί παραβίασης της αρχής της καλής πίστης, της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των αιτητών προς τη διοίκηση και της χρηστής διοίκησης, ούτε αυτοί ευσταθούν δεδομένου ότι, οι εν λόγω αρχές δεν υπερφαλαγγίζουν την αρχή της νομιμότητας στη λειτουργία της διοίκησης, ούτε μεταβάλλουν τις αρχές δικαίου που διέπουν την άσκηση των εξουσιών που εναποτίθενται σε διοικητικό όργανο.»

Γίνεται επίσης αναφορά σε προγενέστερη απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου (Δημοκρατία ν. Παπαφώτη(1997) ΑΑΔ 191), η οποία τονίζει ότι:

«Ούτε η καλή πίστη συναρτάται με τον υπερακοντισμό της νομιμότητας στη λειτουργία της διοίκησης..... η αρχή της καλής πίστης σκοπεί στον αποκλεισμό της αυθαιρεσίας στη διοικητική λειτουργία. Δεν υπερφαλαγγίζει όμως την αρχή της σύννομης λειτουργίας της

διοίκησης, που είναι συνυφασμένη, όπως και κάθε κρατική λειτουργία, με την αρχή του κράτους δικαίου.»

Όπως συνάγεται από τα πιο πάνω, η παράταση την οποία προτίθεται το ΥΠΑΜ να εφαρμόσει σε σχέση με τις μη σύννομες ρυθμίσεις της συγκεκριμένης ΠαΔ για τις θέσεις της ΚΥΠ, δεν αιτιολογείται σε καμία περίπτωση και για κανένα λόγο.

6.3.3 Καταγγελία αναφορικά με την πλήρωση θέσης εξωτερικού

Η Υπηρεσία μας έλαβε καταγγελία στις 18.10.2023, σύμφωνα με την οποία υπαξιωματικός της ΕΦ επιλέγηκε για την πλήρωση συγκεκριμένης θέσης εξωτερικού, χωρίς να πληροί τα απαιτούμενα προσόντα, την οποία διαβιβάσαμε στο ΥΠΑΜ στις 24.11.2023, προκειμένου να προβεί στη διερεύνησή της.

Το ΥΠΑΜ μας πληροφόρησε ότι, στηρίζοντας το θεσμό της οικογένειας, δεν έχει απαιτήσει κριτήρια ή προσόντα για την τοποθέτηση της υπό αναφορά υπαξιωματικού σε συγκεκριμένη Πρεσβεία της ΚΔ, ως συνυπηρετία με τον σύζυγό της (αξιωματικός της ΕΦ), αφού αφενός η πλήρωση της εν λόγω θέσης δεν θα επέφερε επιπλέον κόστος και αφετέρου της ανατέθηκαν συγκεκριμένα καθήκοντα τα οποία μπορούσε να ασκήσει. Επιπρόσθετα, η πιο πάνω τοποθέτηση έχει πραγματοποιηθεί μετά από έγκριση του ΥΣ.

Με νεότερη επιστολή μας ημερ. 26.2.2024, επισημάναμε στο ΥΠΑΜ ότι η ενέργειά του να μην καθορίσει τα απαιτούμενα κριτήρια ή προσόντα για την υπό αναφορά τοποθέτηση, αλλά ούτε να γνωστοποιήσει στο προσωπικό της ΕΦ, μέσω του Αρχηγού της Δύναμης, την πρόθεσή του για πλήρωση της εν λόγω θέσης, δεν συνάδει με τις διατάξεις του Άρθρου 64, στον περί Εθνικής Φρουράς Νόμο του 2011, ούτε και καλύπτεται νομοθετικά από οποιαδήποτε άλλη σε Ισχύ Νομική – Κανονιστική Πρόνοια. Επιπρόσθετα λαμβάνοντας υπόψη ότι, σε προγενέστερο παρόμοιο αίτημα συνυπηρετήσης προσωπικού της ΕΦ σε θέση του εξωτερικού, το ΥΠΑΜ δεν επέδειξε την ίδια στάση και το επηρεαζόμενο στέλεχος έλαβε άδεια άνευ απολαβών, προκειμένου να ακολουθήσει τον/τη σύζυγο στο εξωτερικό, ζητήσαμε όπως πληροφορηθούμε για τον τρόπο που έτυχαν χειρισμού παρόμοιες περιπτώσεις στο παρελθόν.

Το ΥΠΑΜ μας ενημέρωσε ότι τα προγενέστερα αιτήματα δεν εγκρίνονταν, ωστόσο με αφετηρία το πιο πάνω περιστατικό έχει αναθεωρηθεί η προσέγγισή του, με αποτέλεσμα επιπλέον της υπό αναφορά υπαξιωματικού να έχει εγκριθεί ακόμη μια περίπτωση.

Θέση της Υπηρεσίας μας είναι ότι, εάν το ΥΠΑΜ επιθυμεί την αλλαγή της υφιστάμενης πολιτικής, τότε θα πρέπει να προωθήσει ανάλογη τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθετικής πρόνοιας, προκειμένου οι ενέργειές του να είναι σύννομες.

6.3.4 Καταγγελία αναφορικά με υλικά που χορηγήθηκαν σε απολυθέντες οπλίτες

Η Υπηρεσία μας έλαβε καταγγελία στις 26.9.2022, σύμφωνα με την οποία τα υλικά που αναγράφονταν στα δικαιολογητικά χορήγησης υλικών (ΕΦ375), δεν ανταποκρίνονταν στα

αντίστοιχα υλικά που χορηγήθηκαν στους απολυθέντες οπλίτες. Την εν λόγω καταγγελία διαβιβάσαμε στο ΓΕΕΦ, στις 18.10.2022, προκειμένου να προβεί στη διερεύνησή της.

Το ΓΕΕΦ στην απάντησή του, ημερ. 29.11.2022, μας ανέφερε ότι, από τον έκτακτο έλεγχο στη διαχείριση υλικού της συγκεκριμένης Μονάδας, διαπιστώθηκε πως το σύνολο των ως άνω δικαιολογητικών (ΕΦ 375), λανθασμένα αναγράφουν, προφανώς εκ παραδρομής, ότι χορηγήθηκαν δύο ζευγάρια άρβυλα αντί του ορθού ένα και πέντε ζευγάρια κάλτσες αντί του ορθού τέσσερα, με βάση την αρχική χορήγηση των υλικών που έγινε. Σε κάθε περίπτωση ωστόσο, κατά την ημέρα της εν λόγω επιθεώρησης, το πραγματικό υπόλοιπο των υλικών ταυτιζόταν με το αντίστοιχο λογιστικό. Για διόρθωση του πιο πάνω λάθους, δόθηκαν οδηγίες στην εμπλεκόμενη Μονάδα να προβεί αφενός στην ανάκληση όλων των λανθασμένων δικαιολογητικών (ΕΦ 375) και αφετέρου στην έκδοση νέων που θα αναγράφουν τις ορθές ποσότητες χορηγηθέντων υλικών. Επιπρόσθετα, δόθηκαν οδηγίες για σχολαστικό έλεγχο των ατομικών ειδών των οπλιτών, τόσο κατά τη μετάθεση, όσο και απόλυσή τους, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στη σχετική ΠαΔ.

7. Γενικά συμπεράσματα

Με βάση τα επιμέρους ευρήματα του οικονομικού ελέγχου, καθώς και του ελέγχου συμμόρφωσης, καταλήγουμε στα πιο κάτω γενικά συμπεράσματα:

α. Διαπιστώσαμε αδυναμίες ως προς την πλήρη συμμόρφωση με τις πρόνοιες/διατάξεις των σχετικών Νόμων/Κανονισμών, εγκυκλίων και Πάγιων Διαταγών του ΓΕΕΦ, που αφορούν στην υλοποίηση του Π/Υ, τη συμπλήρωση και καταστροφή ελεγχόμενων εντύπων, αποθήκευση ελκυστικών υλικών, τήρηση των μέτρων πυρασφαλείας, λειτουργία – οργάνωση και λογιστική παρακολούθηση δοσοληψιών κυλικείου, καθώς επίσης στη ρύθμιση θεμάτων που σχετίζονται με το ΩΚΠ και τον προσμετρούμενο χρόνο διοίκησης των αξιωματικών της ΕΦ.

β. Παρατηρήσαμε μακροχρόνιες καθυστερήσεις στην προώθηση των απαιτούμενων ενεργειών για συνομολόγηση σύμβασης με την ΑΤΗΚ, για παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στην ΕΦ, καθώς και στη δημιουργία μητρώων περιουσιακών στοιχείων για τα νέα κτήρια του ΥΠΑΜ.

Συναφώς αναφέρουμε ότι, τα ανωτέρω ευρήματα/διαπιστώσεις αφορούν τόσο σε ελλείψεις/αδυναμίες στην εφαρμογή των θεσπισμένων διαδικασιών (πλημμελής εκτέλεση), που αποσκοπούν στη διασφάλιση της εύρυθμης και κανονικής λειτουργίας των Μονάδων, καθώς και του ΥΠΑΜ/ΓΕΕΦ, όσο και στον ατελή σχεδιασμό των εν λόγω διαδικασιών. Στην πρώτη περίπτωση, την ευθύνη και αρμοδιότητα για την προώθηση των ενδεδειγμένων διορθωτικών ενεργειών, φέρουν οι αντίστοιχοι Διοικητές Μονάδων και Προϊστάμενοι - Διευθυντές Τμημάτων ΥΠΑΜ/ΓΕΕΦ και, ενώ στη δεύτερη περίπτωση θα πρέπει να επιληφθεί η Ιεραρχία του ΓΕΕΦ και Διοίκηση του ΥΠΑΜ.

8. Γενικές συστάσεις

Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω συμπεράσματα, τα επιμέρους ευρήματα/αποκλίσεις που προέκυψαν αφορούσαν, στην πλειονότητά τους, σε ελλείψεις/αδυναμίες στην εφαρμογή των θεσπισμένων διαδικασιών και σε ορισμένες μόνο περιπτώσεις, αδυναμίες/αποκλίσεις στον σχεδιασμό των απαιτούμενων διαδικασιών και συστημάτων. Για τον σκοπό αυτό, επαναλαμβάνουμε τη σύστασή μας για θέσπιση ενός αξιόπιστου συστήματος εσωτερικού ελέγχου, το οποίο θα διασφαλίζει αφενός την τήρηση/συμμόρφωση με το κανονιστικό πλαίσιο και υφιστάμενες διαδικασίες και αφετέρου την υλοποίηση και παρακολούθηση των συστάσεων της Υπηρεσίας μας, στο πλαίσιο των αρχών της χρηστής διοίκησης. Συναφώς αναφέρουμε ότι, σύμφωνα με το άρθρο 80(1) του Νόμου, που προνοεί περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου, κάθε οικονομικός φορέας προβαίνει στις απαραίτητες διευθετήσεις για εφαρμογή και λειτουργία συστήματος εσωτερικού ελέγχου για τις δραστηριότητες που είναι υπό την ευθύνη του.